

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. ректора

Валерій МАРЧЕНКО

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>024 «Хореографія»</u>
Освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Класична хореографія»</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>

Форма навчання	денна, заочна
Навчальний рік	2024/2025
Кількість кредитів ECTS	24/720
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік, екзамен

Розробник:

Шумілова Вікторія Віталіївна, доцент, заслужена артистка України, доцент
кафедри хореографії

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри хореографії

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Мирослав ВАНТУХ

ПОГОДЖЕНО з гарантом освітньої програми «Класична хореографія»

Гарант освітньої програми

Вікторія ШУМІЛОВА

©Шумілова В.В., 2024

© НАКККіМ, 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна *«Методика виконання класичного танцю»* передбачена ОП «Класична хореографія» зі спеціальності 024 «Хореографія» першого (бакалаврського) освітньо-кваліфікаційного рівня. Відповідно до навчального плану, навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на 1–4 курсах, з першого по восьмий семестри. Формою підсумкового контролю є залік, екзамен. Загальна кількість годин – 720 (кредитів ЄКТС – 24).

Денна форма: контактні години: лекційні – 16 год., практичні — 440 год.; індивідуальні – 24 год., модульний контроль – 48 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 192 год.

Заочна форма: контактні години: лекційні – 4 год., практичні – 116 год.; модульний контроль – 16 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 584 год.

Дисципліна є важливою, оскільки є базовою в системі вищої освіти в процесі фахової підготовки хореографів і слугує теоретичним та практичним фундаментом для оволодіння всього комплексу хореографічних дисциплін. Предметом вивчення є класичний танець, його теорія, понятійний апарат, методика виконання рухів і вправ, «пальцева техніка» (жіночий клас). Теоретичний курс охоплює такі питання: основні етапи формування системи класичного танцю, методику побудови заняття, принципи музичного оформлення, методику створення комбінацій. Практичний курс спрямований на опанування методики виконання та викладання основних рухів, елементів класичного танцю, засвоєння принципів їх поєднання, розвиток координаційних прийомів, музикальності та виразності виконання, формування навичок аналізу і вдосконалення техніки танцю. Самостійна робота передбачає позааудиторну роботу здобувачів з літературними джерелами, відеоматеріалами, конспектування теоретичного матеріалу з метою систематичного накопичення та поглиблення знань, самовдосконалення і творчого використання їх у практичній роботі. Індивідуальні заняття підпорядковані удосконаленню опанованих рухів і вправ. Тематику занять визначаються викладачем залежно від ступеня підготовки, темпів засвоєння матеріалу кожним здобувачем.

Навчальна дисципліна *«Методика виконання класичного танцю»* пов'язана з такими обов'язковими дисциплінами: «Історія хореографії», «Методика виконання народно-сценічного танцю», «Методика виконання українського народно-сценічного танцю», «Мистецтво балетмейстера», «Методика виконання сучасного танцю», «Дуетно-класичний танець», «Техніка в класичному танці», «Практикум з побутово-бальної хореографії: історико-побутовий танець, бальний танець», «Зразки класичної хореографії», «Методика роботи з хореографічним колективом».

2. Мета дисципліни – надання здобувачам вищої освіти теоретичних і практичних знань з класичного танцю, що сприятиме набуттю вмінь і навичок у формуванні фахівців з класичної хореографії.

3. Завдання:

- розкрити сутність теорії та практики класичного танцю;
- сформувані глибокі теоретичні знання і практичні навички, необхідні для професійного виконання і викладання класичного танцю;
- сформувані навички оперування фаховою французькою термінологією;
- оволодіти базовими та складними елементами класичної техніки, академічною культурою виконання;
- виховати сценічну витонченість та художньо-естетичну виразність;
- вміти аналізувати техніку танцю, будувати власні танцювальні комбінації та застосовувати методику корекції й удосконалення рухів відповідно до класичних стандартів;
- інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в інтерпретації у практичній діяльності.

4. Компетентності, яких набуває здобувач під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньої програми.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проєкту, його реалізації та презентації.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

СК18. Здатність інтерпретувати класичний танець крізь призму української національної традиції, адаптуючи його до нових стилістичних та культурних контекстів.

СК19. Здатність використовувати сценічний досвід і знання для розробки та реалізації творчих проєктів у сфері класичної хореографії на національному та міжнародному рівнях.

СК20. Здатність реалізовувати творчу автономію через формування художніх ідей і втілення індивідуального бачення в професійній діяльності.

5. Програмні результати навчання за дисципліною:

ПРН5. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПРН9. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПРН11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПРН12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПРН13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПРН15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПРН16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПРН17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПРН18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПРН19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПРН20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПРН23. Усвідомлювати класичний танець як носія культурного розвитку нації, збагаченого українськими національними традиціями балетного мистецтва, естетичними та духовними цінностями; творчо застосовувати надбання

класичної хореографії у професійній діяльності.

ПРН24. Формувати та впроваджувати у творчий процес хореографічні рішення, які поєднують традиції класичного танцю з актуальними сценічними формами.

ПРН25. Володіти навичками експериментувати з художніми формами та методами, створювати нові напрямки й інтегрувати їх у професійну практику.

Програма навчальної дисципліни складається з двадцяти чотирьох модулів:

Модуль 1. *Вступ до дисципліни «Методика виконання класичного танцю»*

Модуль 2. *Початкове вивчення основ класичного танцю*

Модуль 3. *Екзерсис як комплекс вправ*

Модуль 4. *Оволодіння елементарними навичками координації*

Модуль 5. *Основи техніки виконання рухів на пальцях*

Модуль 6. *Азбука класичного танцю: створення професійного фундаменту*

Модуль 7. *Урізноманітнення координаційних прийомів екзерсису біля станка*

Модуль 8. *Розвиток рухів екзерсису на середині зали*

Модуль 9. *Allegro. Екзерсис на пальцях першого рівня складності*

Модуль 10. *Фахова термінологія класичного танцю*

Модуль 11. *Принципи побудови екзерсису біля станка другого рівня складності*

Модуль 12. *Динаміка розвитку рухів на середині зали*

Модуль 13. *Розширення арсеналу рухів класичного танцю*

Модуль 14. *Методика виконання стрибків другого рівня складності. Прийоми розвитку «пальцевої» техніки*

Модуль 15. *Методичні основи теорії та практики класичного танцю*

Модуль 16. *Закріплення основ хореографічної грамотності*

Модуль 17. *Віртуозні рухи класичного танцю на пальцях*

Модуль 18. *Стійкість як основа виконавської майстерності*

Модуль 19. *Розвиток координаційних прийомів рухів розділу allegro та рухів на пальцях*

Модуль 20. *Удосконалення виконавської майстерності. Екзерсис на середині зали третього рівня складності*

Модуль 21. *Техніка як засіб створення художнього образу.*

Модуль 22. *Методика побудови заняття класичного танцю.*

Модуль 23. *Методика побудови власних навчальних комбінацій*

Модуль 24. *Музичне оформлення власних навчальних комбінацій*

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІН

ДЕННА ФОРМА							
№ з/п	Назва розділу і теми	Обсяг роботи студента, годин					
		Разом	з них:				
			лекції	практичні	модульний контроль	індивідуальні	самостійна робота
I семестр							
МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»							
1.1.	Загальна характеристика навчальної дисципліни.	4	2				2
1.2.	Введення у дисципліну. Формування професійної постви. Методика вивчення рухів.	24		18			6
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за модуль 1	30	2	18	2		8
МОДУЛЬ 2. ПОЧАТКОВЕ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
2.1.	Методика постановки корпусу, рук, ніг, голови. Опанування позицій ніг, рук.	10		6			4
2.2.	Методика виконання елементарних рухів екзерсису біля станка.	18		14			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 2 модуль	30		20	2		8
МОДУЛЬ 3. ЕКЗЕРСИС ЯК КОМПЛЕКС ВПРАВ							
3.1.	Методика вивчення основних рухів класичного танцю. Рухи групи battement, групи rond de jambe	14		10			4
3.2.	Методика виконання рухів групи battement sur le cou-de-pied.	14		10			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 3 модуль	30		20	2		8
МОДУЛЬ 4. ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИМИ НАВИЧКАМИ КООРДИНАЦІЇ							
4.1.	Методика вивчення рухів екзерсису на середині зали.	8		6			2
4.2.	Пози класичного танцю. Оволодіння прийомами виконання елементарних форм port de bras.	8		6			2
4.3.	Методика виконання найпростіших стрибків.	12		7		1	4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 4 модуль	30		19	2	1	8
МОДУЛЬ 5. ОСНОВИ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ							
5.1	Техніка підйому на пальці: принципи та базові вправи.	14		10			4
5.2	Методика виконання елементарних рухів на пальцях.	14		8		2	4

	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 5 модуль	30		18	2	2	8
	Разом за I семестр	150	2	94	10	3	41
<i>II семестр</i>							
МОДУЛЬ 6. АЗБУКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ: СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ФУНДАМЕНТУ							
6.1	Структура та зміст заняття класичного танцю. Техніка безпеки в хореографії.	4	2				2
6.2	Ускладнення хореографічного матеріалу: зміна музичної розкладки. Введення port de bras в екзерсис біля станка.	24		18			6
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 6 модуль	30	2	18	2		8
МОДУЛЬ 7. УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА							
7.1	Прийоми розвитку рухів класичного танцю першого рівня складності.	21		14		1	6
7.2	Вивчення техніки напівповоротів на двох ногах	7		5			2
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 7 модуль	30		19	2	1	8
МОДУЛЬ 8. РОЗВИТОК РУХІВ ЕКЗЕРСИСУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
8.1	Методика виконання вправ на середині зали	16		12			4
8.2	Методика виконання основної форми temps lie. Елементарні танцювальні кроки.	12		8			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 7 модуль	30		20	2		8
МОДУЛЬ 9. ALLEGRO. ЕКЗЕРСИС НА ПАЛЬЦЯХ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
9.1	Технологія і методика виконання стрибка. Особливі виконавські прийоми allegro.	6		4			2
9.2	Вивчення найпростіших стрибків.	8		6			2
9.3	Елементарні базові рухи на пальцях.	14		8		2	4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 9 модуль	30		18	2	2	8
	Разом за II семестр	120	2	74	8	3	33
<i>III семестр</i>							
МОДУЛЬ 10. ФАХОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
10.1	Особливості термінології класичного танцю	10	2	6			2
10.2	Класифікація та характеристика рухів класичного танцю	18	2	10			6
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 10 модуль	30	4	16	2		8
МОДУЛЬ 11. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
11.1	Методика виконання комбінаційних вправ у позах класичного танцю.	11		7			4
11.2	Техніка виконання рухів на півпальцях.	17		12		1	4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 11 модуль	30		19	2	1	8

МОДУЛЬ 12. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
12.1	Розвиток координації у вправах екзерсису на середині зали.	6		4			2
12.2	Пози класичного танцю на 90°	6		4			2
12.3	Методика вивчення рухів розділу allegro другого рівня складності.	3		2			1
12.4	Методика вивчення стрибків в позах.	5		4			1
12.5	Прийоми розвитку координації рухів екзерсису на пальцях.	8		4		2	2
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 12 модуль	30		18	2	2	8
	Разом за III семестр	90	4	53	6	3	24
<i>IV семестр</i>							
МОДУЛЬ 13. РОЗШИРЕННЯ АРСЕНАЛУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
13.1	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності.	8		6			2
13.2	Вивчення з'єднувальних і допоміжних рухів.	4		2			2
13.3	Методика виконання поворотів на середині зали	6		4			2
13.4	Елементарне adagio як засіб оволодіння позами класичного танцю на 90°	10		7		1	2
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 13 модуль	30		19	2	1	8
МОДУЛЬ 14. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТРИБКІВ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ. ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ «ПАЛЬЦЕВОЇ» ТЕХНІКИ.							
14.1	Техніка виконання рухів розділу allegro.	10		6		2	2
14.2	Сценічні рухи.	6		4			2
14.3	Методика виконання рухів на пальцях з просуванням.	6		4			2
14.4	Оволодіння технікою поворотів на пальцях.	6		4			2
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 14 модуль	30		18	2	2	8
	Разом за IV семестр	60		37	4	3	16
<i>V семестр</i>							
МОДУЛЬ 15. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
15.1	Класичний танець як стійка система виразних засобів хореографії.	6	2				4
15.2	Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.	22	2	16			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 15 модуль	30	4	16	2		8
МОДУЛЬ 16. ЗАКРІПЛЕННЯ ОСНОВ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ							
16.1	Вправи екзерсису біля станка ускладненої координації.	8		6			2
16.2	Екзерсис на середині зали: вивчення рухів en tournant.	7		4		1	2
16.3	Allegro. Вивчення стрибків з просуванням.	13		9			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 16 модуль	30		19	2	1	8

МОДУЛЬ 17. ВІРТУОЗНІ РУХИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА ПАЛЬЦЯХ							
17.1	Екзерсис на пальцях ускладненої координації.	8		6			2
17.2	Рухи на пальцях en tournant.	8		6			2
17.3	Підготовчі вправи до pirouette.	12		6		2	4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 17 модуль	30		18	2	2	8
	Разом за V семестр	90	4	53	6	3	24
<i>VI семестр</i>							
МОДУЛЬ 18. СТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ							
18.1	Розвиток техніки виконання вправ екзерсису біля станка.	6		4			2
18.2	Ускладнення сполучень у вправах екзерсису біля станка.	6		4			2
18.3	Методика виконання вправ на півпальцях на середині зали.	8		6			2
18.4	Методика виконання pirouette. Роль і значення preparation у технології вивчення pirouette.	8		6			2
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 18 модуль	30		20	2		8
МОДУЛЬ 19. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO ТА РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ							
19.1	Засвоєння техніки ускладнених стрибків.	6		4			2
19.2	Підготовчі вправи до заносок.	6		4			2
19.3	Подальше оволодіння «пальцевою» технікою	6		4			2
19.4	Методика виконання стрибків на пальцях.	10		5		3	2
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 19 модуль	30		17	2	3	8
	Разом за VI семестр	60		37	4	3	16
<i>VII семестр</i>							
МОДУЛЬ 20. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ							
20.1	Ускладнення екзерсису біля станка елементами віртуозної техніки.	15		10		1	4
20.2	Вивчення вправ екзерсису біля станка четвертого рівня складності.	13		9			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 20 модуль	30		19	2	1	8
МОДУЛЬ 21. ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ.							
21.1	Методика виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності.	6		4			2
21.2	Методика виконання віртуозної техніки у вправах allegro.	6		4			2
21.3	Віртуозні рухи класичного танцю на пальцях.	8		4		2	2
21.4	Стрибки на пальцях з просуванням.	8		6			2
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 21 модуль	30		18	2	2	8
МОДУЛЬ 22. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
22.1	Принципи побудови навчальної форми танцювальної комбінації.	14	2	8			4

22.2	Принципи музичного оформлення класичного танцю.	14	2	8			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 22 модуль	30	4	16	2		8
	Разом за VII семестр	90	4	53	6	3	24
<i>VIII семестр</i>							
МОДУЛЬ 23. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ							
23.1	Створення власних навчальних комбінацій на матеріалі класичного танцю біля станка.	15		8		3	4
23.2	Створення власних навчальних комбінацій на середині зали.	13		9			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 23 модуль	30		17	2	3	8
МОДУЛЬ 24. МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ							
24.1	Методика роботи з концертмейстером.	12		8			4
24.2	Презентація власного комплексу вправ.	16		12			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 24 модуль	30		20	2		8
	Разом за VIII семестр	60		37	4	3	16
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	720	16	440	48	24	192

ЗАОЧНА ФОРМА							
№ з/п	Назва розділу і теми	Обсяг роботи студента, годин					
		Разом	з них:				
			Л	Пр.	М.к.	Інд.	С.р.
<i>I семестр</i>							
МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»							
1.1.	Загальна характеристика навчальної дисципліни.	3	1				2
1.2.	Введення у дисципліну. Формування професійної постави. Методика вивчення рухів.	27		4			23
1.3.	Модульний контроль						
	Разом за модуль 1	30	1	4			25
МОДУЛЬ 2. ПОЧАТКОВЕ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
2.1.	Методика постановки корпусу, рук, ніг, голови. Опанування позицій ніг, рук.	15		2			13
2.2.	Методика виконання елементарних рухів екзерсису біля станка.	15		3			12
2.3.	Модульний контроль						
	Разом за 2 модуль	30		5			25
МОДУЛЬ 3. ЕКЗЕРСИС ЯК КОМПЛЕКС ВПРАВ							
3.1.	Методика вивчення основних рухів класичного танцю. Рухи групи battement, групи rond de jambe	16		3			13
3.2.	Методика виконання рухів групи battement sur le cou-de-pied.	14		2			12

3.3.	Модульний контроль						
	Разом за 3 модуль	30		5			25
МОДУЛЬ 4. ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИМИ НАВИЧКАМИ КООРДИНАЦІЇ							
4.1.	Методика вивчення рухів екзерсису на середині зали.	12		2			10
4.2.	Пози класичного танцю. Оволодіння прийомами виконання елементарних форм port de bras.	9		1			8
4.3.	Методика виконання найпростіших стрибків.	9		2			7
4.4.	Модульний контроль						
	Разом за 4 модуль	30		5			25
МОДУЛЬ 5. ОСНОВИ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ							
5.1	Техніка підйому на пальці: принципи та базові вправи.	13		3			10
5.2	Методика виконання елементарних рухів на пальцях.	15		2			13
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 5 модуль	30		5	2		23
	Разом за I семестр	150	1	24	2		123
<i>II семестр</i>							
МОДУЛЬ 6. АЗБУКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ: СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ФУНДАМЕНТУ							
6.1	Структура та зміст заняття класичного танцю. Техніка безпеки в хореографії.	12		2			10
6.2	Ускладнення хореографічного матеріалу: зміна музичної розкладки. Введення port de bras в екзерсис біля станка.	18		2			16
	Модульний контроль						
	Разом за 6 модуль	30		4			26
МОДУЛЬ 7. УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА							
7.1	Прийоми розвитку рухів класичного танцю першого рівня складності.	20		2			18
7.2	Вивчення техніки напівповоротів на двох ногах	10		2			8
	Модульний контроль						
	Разом за 7 модуль	30		4			26
МОДУЛЬ 8. РОЗВИТОК РУХІВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
8.1	Методика виконання вправ на середині зали.	22		4			18
8.2	Методика виконання основної форми temps lie. Елементарні танцювальні кроки.	8		2			6
	Модульний контроль						
	Разом за 7 модуль	30		6			24
МОДУЛЬ 9. ALLEGRO. ЕКЗЕРСIS НА ПАЛЬЦЯХ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
9.1	Технологія і методика виконання стрибка. Особливі виконавські прийоми allegro.	9		1			8
9.2	Вивчення найпростіших стрибків.	9		1			8
9.3	Елементарні базові рухи на пальцях.	10		2			8
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 9 модуль	30		4	2		24
	Разом за II семестр	120		18	2		100

<i>III семестр</i>							
МОДУЛЬ 10. ФАХОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
10.1	Особливості термінології класичного танцю	14		2			12
10.2	Класифікація та характеристика рухів класичного танцю	16	1	2			13
	Модульний контроль						
	Разом за 10 модуль	30	1	4			25
МОДУЛЬ 11. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
11.1	Методика виконання комбінаційних вправ у позах класичного танцю.	14		2			12
11.2	Техніка виконання рухів на півпальцях.	16		4			12
	Модульний контроль						
	Разом за 11 модуль	30		6			24
МОДУЛЬ 12. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
12.1	Розвиток координації у вправах екзерсису на середині зали.	5		1			4
12.2	Пози класичного танцю на 90°.	4					4
12.3	Методика вивчення рухів розділу allegro другого рівня складності.	4					4
12.4	Методика вивчення стрибків в позах.	7		1			6
12.5	Прийоми розвитку координації рухів екзерсису на пальцях.	8		2			6
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 12 модуль	30		4	2		24
	Разом за III семестр	90	1	14	2		73
<i>IV семестр</i>							
МОДУЛЬ 13. РОЗШИРЕННЯ АРСЕНАЛУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
13.1	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності.	8		2			6
13.2	Вивчення з'єднувальних і допоміжних рухів.	7		1			6
13.3	Методика виконання поворотів на середині зали	5		1			4
13.4	Елементарне adagio як засіб оволодіння позами класичного танцю на 90°.	10		1			9
	Модульний контроль						
	Разом за 13 модуль	30		5			25
МОДУЛЬ 14. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТРИБКІВ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ. ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ «ПАЛЬЦЕВОЇ» ТЕХНІКИ.							
14.1	Техніка виконання рухів розділу allegro.	8		2			6
14.2	Сценічні рухи.	7		1			6
14.3	Методика виконання рухів на пальцях з просуванням.	6		1			5
14.4	Оволодіння технікою поворотів на пальцях.	7		1			6
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 14 модуль	30		5	2		23
	Разом за IV семестр	60		10	2		48

<i>V семестр</i>							
МОДУЛЬ 15. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
15.1	Класичний танець як стійка система виразних засобів хореографії.	13					13
15.2	Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.	17	1	4			12
	Модульний контроль						
	Разом за 15 модуль	30		4			25
МОДУЛЬ 16. ЗАКРІПЛЕННЯ ОСНОВ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ .							
16.1	Вправи екзерсису біля станка ускладненої координації.	10		2			8
16.2	Екзерсис на середині зали: вивчення рухів en tournant.	10		2			8
16.3	Allegro. Вивчення стрибків з просуванням.	10		2			8
	Модульний контроль						
	Разом за 16 модуль	30		6			24
МОДУЛЬ 17. ВІРТУОЗНІ РУХИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА ПАЛЬЦЯХ							
17.1	Екзерсис на пальцях ускладненої координації.	9		1			8
17.2	Рухи на пальцях en tournant.	9		1			8
17.3	Підготовчі вправи до pirouette.	10		2			8
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 17 модуль	30		4	2		24
	Разом за V семестр	90	1	14	2		73
<i>VI семестр</i>							
МОДУЛЬ 18. СТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ							
18.1	Розвиток техніки виконання вправ екзерсису біля станка.	7		1			6
18.2	Ускладнення сполучень у вправах екзерсису біля станка.	7		1			6
18.3	Методика виконання вправ на півпальцях на середині зали.	9		2			7
18.4	Методика виконання pirouette. Роль та значення preparation у технології вивчення pirouette.	7		1			6
	Модульний контроль						
	Разом за 18 модуль	30		5			25
МОДУЛЬ 19. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO ТА РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ							
19.1	Засвоєння техніки ускладнених стрибків.	7		1			6
19.2	Підготовчі вправи до заносок.	5		1			4
19.3	Подальше оволодіння «пальцевою» технікою.	7		1			6
19.4	Методика виконання стрибків на пальцях.	9		2			7
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 19 модуль	30		5	2		23
	Разом за VI семестр	60		10	2		48
<i>VII семестр</i>							
МОДУЛЬ 20. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.							
20.1	Ускладнення екзерсису біля станка елементами віртуозної техніки.	16		3			13

20.2	Вивчення вправ екзерсису біля станка четвертого рівня складності.	14		2			12
	Модульний контроль						
	Разом за 20 модуль	30		5			25
МОДУЛЬ 21. ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ.							
21.1	Методика виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності.	7		1			6
21.2	Методика виконання віртуозної техніки у вправах allegro.	7		1			6
21.3	Віртуозні рухи класичного танцю на пальцях.	8		2			6
21.4	Стрибки на пальцях з просуванням.	8		2			6
	Модульний контроль						
	Разом за 21 модуль	30		6			24
МОДУЛЬ 22. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
22.1	Принципи побудови навчальної форми танцювальної комбінації.	16	1	3			12
22.2	Принципи музичного оформлення класичного танцю.	12		2			10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 22 модуль	30	1	5	2		22
	Разом за VII семестр	90	1	16	2		71
<i>VIII семестр</i>							
МОДУЛЬ 23. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ							
23.1	Створення власних навчальних комбінацій на матеріалі класичного танцю біля станка.	16		3			13
23.2	Створення власних навчальних комбінацій на середині зали.	14		2			12
	Модульний контроль						
	Разом за 23 модуль	30		5			25
МОДУЛЬ 24. МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ							
24.1	Методика роботи з концертмейстером.	18		3			15
24.2	Презентація власного комплексу вправ.	10		2			8
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 24 модуль	30		5	2		23
	Разом за VIII семестр	60		10	2		48
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	720	4	116	16		584

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1.

ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»

Тема 1.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Анотація до лекції 1.1

Актуальність навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю», її роль і значення в професійному становленні майбутніх фахівців хореографічного мистецтва. Мета й основні завдання курсу. Навчальна дисципліна в процесі формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Програмні результати навчання.

Змістовні модулі, тематичний план лекційних, практичних занять, завдання до самостійної роботи. Методика оцінювання запропонованих у дисципліні видів навчальної та практичної роботи.

План

1. Актуальність і значущість навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю», її роль та місце в системі хореографічної освіти.
2. Мета й основні завдання курсу.
3. Тематичний план і методика оцінювання.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1

Обґрунтувати самостійно провідну роль навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю» у фаховій підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва.

Література: 1–6, 8, 9–12, 19, 21, 31, 32.

Тема 1.2. ВВЕДЕННЯ У ДИСЦИПЛІНУ. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОСТАВИ. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РУХІВ

Практичні заняття № 1 до теми 1.2

Мета: набуття базових знань основних елементів, термінів, понять основ класичного танцю.

Практичні завдання

- оволодіти комплексом елементарно-тренувальних рухів, спрямованих на музично-ритмічне виховання;
- засвоїти вміння передати характер музики в пластиці хореографічного руху;
- сформувати професійну поставу та положення голови;
- вивчити структуру заняття класичного танцю: екзерсис біля станка, екзерсис на середині зали, *adagio*, *allegro*;

- опанувати систему рухів barre par terre для успішного засвоєння програми класичного танцю;
- засвоїти орієнтовну послідовність вправ екзерсису біля опори: demi-plie, grand plie, battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre, battement fondu, battement soutenu, battement frappe, rond de jambe en l'air, petit battement sur le cou-de-pied, battement developpe, grand battement jete;

Література: 1–12, 17, 18, 20, 32–34.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2

1. Обґрунтувати взаємозв'язок вправ біля станка і вправ на середині зали.

3. Вивчити та відпрацювати комплекс рухів barre par terre.

Література: 1–12, 17, 18, 20, 32–34.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль є результатом вивчення теми 1.2. Здобувачі вищої освіти мають знати структуру та зміст заняття класичного танцю, окремих його частин; знати орієнтовну послідовність вправ екзерсису біля станка і на середині зали; засвоїти і продемонструвати систему рухів barre par terre.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 2.

ПОЧАТКОВЕ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 2.1. МЕТОДИКА ПОСТАНОВКИ КОРПУСУ, РУК, НІГ, ГОЛОВИ. ОПАНУВАННЯ ПОЗИЦІЙ НІГ ТА РУК

Практичні заняття № 2 до теми 2.1

Мета: формування базових вмінь і навичок у питаннях постановки корпусу, рук, ніг, голови.

Практичні завдання

- вивчити методику постановки корпусу, рук, ніг, голови;
- вивчити постановки голови: положення, нахили, повороти голови;
- опанувати позиції ніг, правильне положення стопи; послідовність вивчення;
- опанувати позиції рук, правильне положення кисті, пальців; послідовність вивчення;
- вивчити схему розташування танцювальної зали.

Література: 1–12, 14, 17, 18, 20, 31, 32.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1

1. Відпрацювати постановку корпусу, постановку голови.
2. Методично грамотно опанувати позиціями ніг, положенням стопи, позиціями рук, положенням кисті.

Література: 1–12, 14, 17, 18, 20, 31, 32.

Тема 2.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ РУХІВ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття № 3 до теми 2.2

Мета: розвиток елементарних навичок координації рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- опрацювати в елементарній формі основні прийоми виконання рухів класичного танцю;
- вивчити та відпрацювати (1етап – обличчям до станка, 2 етап – тримаючись однією рукою за верстат): *battement tendu* по I, V позиціям, *demi plie* по I, II, V позиціям ніг, *demi rond de jambe par terre*, *passe par terre*;
- опанувати *preparation* як підготовку до руху.

Література: 1–12, 14, 18, 20.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2

1. Оволодіти методикою виконання вивчених рухів екзерсису біля станка, відпрацювати кожний рух, елемент руху.

2. Набути навички виконання *preparation* як початок до руху.

Література: 1–12, 14, 18, 20.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками постановки корпусу, ніг, рук, голови; переводу рук з позиції в позицію, нахилів, поворотів, переводів голови, знати мету і завдання, методику виконання елементарних рухів екзерсису біля станка. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Академічна манера, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 3. ЕКЗЕРСИС ЯК КОМПЛЕКС ВПРАВ

Тема 3.1. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОСНОВНИХ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. РУХИ ГРУПИ BATTEMENT, ГРУПИ ROND DE JAMBE

Практичні заняття № 4 до теми 3.1

Мета: набуття вмінь і практичних навичок у виконанні рухів та їх елементів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- вивчити рухи групи rond de jambe: rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air; направлення руху en dehors, en dedans;
- вивчити положення ноги sur le cou-de-pied;
- вивчити рухи групи battement:
- battement tendu jete, battement tendu pour le pied, battement tendu plie soutenu.

Література: 1–9, 11, 14, 18, 20.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Оволодіти прийомами виконання вправ групи battement.
3. Відпрацювати rond de jambe par terre, засвоїти направлення руху.

Література: 1–9, 11, 14, 18, 20.

Тема 3.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ ГРУПИ BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED

Практичні заняття № 5 до теми 3.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- оволодіти основними прийомами виконання рухів, їх елементів, основами класичного танцю;
- засвоїти методику виконання grand plie по I, II, V позиціям;
- вивчити рухи групи battement sur le cou-de-pied: battement frappe, battement double frappe, petit battement sur le cou-de-pied, battement fondu, battement soutenu (носком у підлогу), battement releve lent на 45°, 90°; battement retires sur le cou-de-pied; battement developpe на 45°, 90°, grand battement;
- оволодіти перегинаннями корпусу назад і вбік;

Література: 1–8, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 30–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Детально відпрацювати рухи та елементи рухів.

Література: 1–8, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 30–33.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 3. Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати знання термінології вивчених рухів, володіти навичками виконання рухів групи battement, групи rond de jambe, групи battement sur le cou-de-pied.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 4.

ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИМИ НАВИЧКАМИ КООРДИНАЦІЇ

Тема 4.1. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РУХІВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття № 6 до теми 4.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів екзерсису на середині зали в елементарному вигляді.

Практичні завдання

- опанувати рухи екзерсису: demi-plie по I, II, V позиціям en face, grand plie по I, II, V позиціям en face; battement tendu по I, II, V позиціям, battement tendu з demi plie, battement tendu double, passe par terre, battement tendu jete з I, V позицій, demi rond de jambe par terre, rond de jambe par terre, battement fondu, battement frappe носком у підлогу, battement releve lent на 45° і 90°, grand battement jete;
- вивчити положення epaulement croisee, epaulement effacee;
- оволодіти системою виражальних засобів класичного танцю.

Література: 1, 2, 4–9, 11, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
  2. Технічно відпрацювати вивчені рухи, удосконалити прийоми виконання.
- Література:* 1, 2, 4–9, 11, 14, 17, 18.

Тема 4.2. ПОЗИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. ОВОЛОДІННЯ ПРИЙОМАМИ ВИКОНАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ ФОРМ PORT DE BRAS

Практичні заняття № 7 до теми 4.2

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- вивчити пози класичного танцю: croisee, effacee, ecartee (носком у підлогу);
- вивчити I, II, III arabesques (носком у підлогу), оволодіти схемою рухів ніг, рук, голови;
- відпрацювати виразність погляду як засобу емоційності й образності;
- вивчити I, II, III форми port de bras, оволодіти координаційними прийомами виконання;
- опанувати мистецькі прийоми й правила положення тіла у просторі;
- прищепити культуру виконання.

Література: 1–9, 11, 14, 17, 18, 20.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Оволодіти координаційними прийомами виконання вивчених форм port de bras, узгодженістю роботи корпусу, рук, голови.
3. Удосконалити опановані пози класичного танцю, методика виконання.
4. Відпрацювати виразність погляду.

Література: 1–9, 11, 14, 17, 18, 20.

Тема 4.3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ НАЙПРОСТІШИХ СТИБКІВ

Практичні заняття № 8 до теми 4.3

Мета: набуття елементарних практичних навичок і вмінь у виконанні найпростіших стрибків.

Практичні завдання

- відпрацювати трамплінні saute в першій вільній позиції;
- засвоїти вимоги основних принципів виконання стрибків з двох ніг на дві;
- опанувати temps leve saute по I, II, V позиціях, changement de pied, pas echarpe в II позицію;
- виробити силу і еластичність м'язів у процесі освоєння найпростіших стрибків з двох ніг на дві в положенні en face і epaulement.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20.

Індивідуальні заняття до теми 4.3

1. Удосконалити методика виконання temps leve sauté, changement de pied.
2. Відшліфувати координаційні прийоми виконання pas echarpe у II позицію.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.3

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
  2. Технічно відпрацювати опановані найпростіші стрибки.
- Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20.*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Модульний контроль є результатом вивчення тем 4.1, 4.2. Здобувачі вищої освіти повинні оволодіти I, II, III формами port de bras, позами класичного танцю, вміти їх продемонструвати з поясненням методики виконання.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Культура, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 5.

ОСНОВИ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ

Тема 5.1. ТЕХНІКА ПІДЙОМУ НА ПАЛЬЦІ: ПРИНЦИПИ ТА БАЗОВІ ВПРАВИ

Практичні заняття № 9 до теми 5.1

Мета: формування вмінь і практичних навичок у виконанні рухів та їх елементів на пальцях у статичних і динамічних положеннях.

Практичні завдання

- засвоїти принципи техніки підйому на пальці з акцентом на правильну постановку стопи;
- опанувати методику виконання базових вправ для розвитку сили, гнучкості стопи та правильної координації тіла: releve у I, II, V позиціях, echarpe releve у II позиції, passé releve з утриманням рівноваги (обличчям до станка);
- сформуванню усвідомлений підхід до безпеки під час виконання рухів на пальцях.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 27.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Оволодіти комплексом вправ для зміцнення стопи.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 27.

Тема 5.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття № 10 до теми 5.2

Мета: формування вмінь і практичних навичок у виконанні рухів та їх елементів на пальцях у статичних і динамічних положеннях.

Практичні завдання

- оволодіти базовими вправами на пальцях обличчям до станка;

- засвоїти методику виконання pas releve, pas echange на пальцях у II позицію, demi-plie releve, retire releve, passé releve на пальцях;
- вивчити pas de bourree зі зміною ніг en dehors, en dedans, pas de bourree suivi, pas couru по діагоналі.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 22, 24–28, 29–36.

Індивідуальні заняття до теми 5.2

1. Проаналізувати техніку виконання базових вправ для підготовки виконання рухів на пальцях, удосконалити вивчені рухи, відпрацювати методику виконання.

2. Аналіз відеоматеріалів із демонстрацією техніки підйому на пальці від професійних танцівників.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 22, 24–28, 29–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.

2. Детально відпрацювати рухи та елементи рухів на пальцях.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 22, 24–28, 29–36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 5. Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати комплекс вправ, спрямований на оволодіння основ виконання рухів на пальцях.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Культура, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 6.

АЗБУКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ: СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ФУНДАМЕНТУ

Тема 6.1. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ В ХОРЕОГРАФІЇ

Анотація до лекції 6.1

Структура та зміст заняття класичного танцю. Співвідношення між окремими частинами заняття. Чергування вправ за принципом контрасту, послідовного ускладнення рухів.

Методично обґрунтована система викладання навчального матеріалу. Рівномірність розподілу фізичного навантаження на суглоби, зв'язки та м'язи. Техніка безпеки в хореографії. Уникнення травматизму під час виконання рухів екзерсису біля станка, на середині зали.

Своєрідні риси екзерсису класичного танцю. Початкове вивчення рухів. Основні принципи послідовності вправ біля станка: від простих рухів до складних; контрастне чергування рухів (повільних і швидких, дрібних, гострих і широких). Особливості термінології класичного танцю.

Музичне виховання, акцент на культуру виконання рухів, виразність, координацію, зміцнення фізичної витривалості. Ритм і темп проведення заняття, його значення для виконання обсягу навчальних завдань.

Побудова вправ і комбінацій біля станка відповідно до хореографічного матеріалу, що вивчається на середині зали для засвоєння технічно складних вправ.

План

1. Структура та зміст заняття класичного танцю.
2. Система викладання навчального матеріалу. Техніка безпеки в хореографії.
3. Основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.
4. Побудова вправ і комбінацій відповідно до хореографічного матеріалу.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.1

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Засвоїти основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.
3. Перегляд відеоматеріалу.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 27, 32–36.

Тема 6.2. УСКЛАДНЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ: ЗМІНА МУЗИЧНОЇ РОЗКЛАДКИ. ВВЕДЕННЯ PORT DE BRAS В ЕКЗЕРСИС БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття № 11 до теми 6.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка (ускладнення хореографічного матеріалу).

Практичні завдання

- засвоїти методику виконання та розвиток рухів, елементів класичного танцю зі зміною музичної розкладки;
- урізноманітнити координаційні прийоми виконання вправ, комбінаційних схем у вправах екзерсису біля опори;
- продовжити вивчення базових основ школи класичного танцю, засвоїти послідовність вправ;
- засвоїти виконання вправ екзерсису у поєднанні з port de bras.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 24–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.2

1. Опрацювати методичну літературу; удосконалити координаційні прийоми виконання рухів, вправ у поєднанні з port de bras: схемою рухів корпусу, рук, ніг, голови.

2. Відпрацювати пластику, виразність, культуру виконання.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 24–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6

Модульний контроль є результатом вивчення теми 6.2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти координаційними прийомами виконання вправ екзерсису у поєднанні з включеними у комбінації port de bras, вміти грамотно продемонструвати.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Культура, чистота виконання – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 7.

УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА

Тема 7.1. ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття № 12 до теми 7.1

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- засвоїти розвиток основних прийомів виконання рухів і елементів (їхніх форм і поєднань) екзерсису біля станка;
- оволодіти прийомами розвитку рухів групи battement, групи rond de jambe: rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air, групи battement sur le cou-de-pied: battement fondu на 45° battement frappe на 45° тощо;
- опанувати пози класичного танцю в екзерсисі біля станка: croisee, effacee, ecartee; I, II, III arabesques.

Література: 1–7, 9, 11, 12, 14, 17, 18.

Індивідуальні заняття до теми 7.1

1. Проаналізувати методику виконання базових вправ екзерсису біля станка.
2. Відпрацювати лексичний матеріал, техніку виконання поз класичного танцю.

Література: 1–7, 9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 7.1

1. Опрацювати навчально-методичну літературу.
  2. Засвоїти методику виконання рухів групи *battement sur le cou-de-pied* на 45°.
  3. Технічно відпрацювати вивчені рухи.
  4. Удосконалити практичні навички побудови поз класичного танцю носком у підлогу, відпрацювати виразність, культуру виконання.
- Література: 1–7, 9, 11, 12, 14, 17, 18.*

Тема 7.2. ВИВЧЕННЯ ТЕХНІКИ НАПІВПОВОРОТІВ НА ДВОХ НОГАХ

Практичні заняття № 13 до теми 7.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- засвоїти більш високий рівень виконання рухів класичного танцю;
- оволодіти прийомами розвитку рухів, їх форм і поєднань;
- вивчити напівповороти на двох ногах до станка і від станка (*demi-detourne*);
- включити елементарні повороти у вправи;
- вивчити поняття направлення «*en dehors*», «*en dedans*» у технології виконання напівповоротів.

Література: 1–9, 2, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 7.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відшліфувати узгодженість рухів голови, рук, корпусу, ніг – основної умови техніки виконання напівповоротів, удосконалити майстерність виконання.

Література: 1–9, 2, 11, 12, 14, 17, 18.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 7

Модульний контроль є результатом вивчення теми 7.2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти технологією виконання напівповоротів як початкового і основного елементу обертання, продемонструвати методику виконання, вміти чітко орієнтуватися у просторі. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Культура, чистота виконання – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 8. РОЗВИТОК РУХІВ ЕКЗЕРСИСУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Тема 8.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття № 14 до теми 8.1

Мета: оволодіння професійними компетентностями виконання рухів на середині зали.

Практичні завдання

- оволодіти основними прийомами просторового рішення комбінацій;
- відпрацювати вироблення апломбу й координації рухів корпусу, рук, ніг, голови;
- засвоїти більш високий рівень виконання рухів та їх елементів;
- ввести найпростіші port de bras у вправи на середині зали;
- вивчити й відпрацювати рухи групи battement, battement sur le cou-de-pied, групи rond de jambe.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 8.1

1. Опрацювати літературу, відпрацювати вивчені вправи на середині зали.
2. Удосконалити виконання опанованого хореографічного матеріалу.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Тема 8.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ОСНОВНОЇ ФОРМИ TEMPS LIE. ЕЛЕМЕНТАРНІ ТАНЦЮВАЛЬНІ КРОКИ

Практичні заняття № 15 до теми 8.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- робота над виробленням апломбу, координацією рухів корпусу, рук, ніг, голови на середині зали;
- оволодіти мистецькими прийомами та правилами положення тіла у просторі;
- вивчити основну форму temps lie (вперед, назад) як основний рух, який розвиває прийоми і техніку виконання поз класичного танцю;
- вивчити танцювальні кроки: pas de bourree en dehors, en dedans зі зміною ніг.

Література: 1–5, 7, 9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 8.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Удосконалити методику виконання основної форми temps lie, відпрацювати танцювальні кроки: pas de bourree.

Література: 1–5, 7, 9, 11, 12, 14, 17, 18.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 8

Модульний контроль є результатом вивчення теми 8.2. Здобувачі повинні продемонструвати засвоєння основної форми temps lie, танцювальних кроків: pas de bouffee зі зміною ніг, продемонструвати опановані рухи.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Культура, чистота виконання – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою –1 бал

МОДУЛЬ 9.

ALLEGRO. ЕКЗЕРСИС НА ПАЛЬЦЯХ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Тема 9.1. ТЕХНОЛОГІЯ І МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТИБКА. ОСОБЛИВІ ВИКОНАВСЬКІ ПРИЙОМИ ALLEGRO

Практичні завдання № 16 до теми 9.1

Мета: набуття вмінь і навичок у виконанні рухів розділу allegro.

Практичні завдання

- засвоїти технологію стрибка: поштовх, зліт, завершення;
- визначити поняття виконавських прийомів стрибка: елевація, баллон;
- вивчити техніку виконання стрибків, засвоїти роль та значення demi plie в техніці виконання стрибка.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи 9.1

1. Работа з методичною літературою, конспектування.
2. Ретельно відпрацювати вивчені стрибки.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Тема 9.2. ВИВЧЕННЯ НАЙПРОСТІШИХ СТИБКІВ

Практичні заняття № 17 до теми 9.2

Мета: набуття координаційних прийомів у виконанні стрибків.

Практичні завдання

- виробити силу й еластичність м'язів у процесі оволодіння стрибками в положенні en face;
- опанувати стрибки: pas assemble з відкриванням ноги вбік;
- вивчити pas balance, pas jete; sissonne simple (з двох ніг на одну).

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 9.2

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати опановані стрибки, координаційні прийоми виконання.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Тема 9.3. ЕЛЕМЕНТАРНІ БАЗОВІ РУХИ НА ПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття № 18 до теми 9.3

Мета: набуття вмінь і практичних навичок у виконанні елементарних базових рухів на пальцях.

Практичні завдання

- Оволодіти методикою виконання найпростіших рухів екзерсису на пальцях:
- releve на пальці у IV позицію; pas sus-sous;
- pas glissade на croisee вперед, назад;
- temps lie на пальцях вперед, назад ;
- sissonne simple на пальцях;
- pas echarpe на пальцях у II позицію; pas de bourree suivi, pas couru;
- засвоїти координаційні прийоми виконання pas assemble soutenu en face (з відкриванням ноги вбік);
- оволодіти технікою виконання pas de bourree simple en face (зі зміною ніг);
- pas de bourree suivi en face на місці, з просуванням вбік, en tournant;

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Індивідуальні заняття до теми 9.3

1. Проаналізувати методику виконання рухів на пальцях.
2. Удосконалити техніку виконання pas assemble soutenu, pas glissade в позах, pas de bourree suivi en tournant.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 9.3

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати базові рухи на пальцях, координаційні прийоми виконання.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 17, 18

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 9

Модульний контроль є результатом вивчення тем 9,2; 9,3.Здобувачі вищої освіти мають володіти навичками виконання найпростіших стрибків; знати особливі координаційні прийоми виконання базових рухів екзерсису на пальцях (жіночий клас), вміти їх продемонструвати.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Культура, чистота виконання – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 10.

ФАХОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 10.1. ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОЛОГІЇ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 10.1

Виникнення терміну «класичний танець». Термінологія класичного танцю, її основоположники. Система хореографічних термінів і понять у межах навчального предмета. Основні поняття та визначення класичного танцю. Терміни класичного танцю французькою мовою. Особливості термінології класичного танцю, що відображає сутність вправи, її зміст. Актуальність використання, запозичення усталеної термінології класичного танцю іншими хореографічними дисциплінами. Загальні та своєрідні риси класичного і народно-сценічного, класичного та історико-побутового танців тощо.

План

1. Виникнення термінології класичного танцю та її основоположники.
2. Система основних понять і термінів класичного танцю як засіб формування професійного мислення та концепції виконавської діяльності.
3. Побудова екзерсису в хореографічних дисциплінах на основі термінології класичного танцю.
4. Термінологія рухів класичного танцю в екзерсисі біля станка та на середині зали: зміст і характер виконання.

Практичні заняття № 19 до теми 10.1

Мета: набуття вмінь і навичок оперувати професійною термінологією класичного танцю.

Практичні завдання

- вільно володіти термінологією класичного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом як усно так і письмово;
- оволодіти групами термінів: положення тулуба: en face, en profile, en dos, epaulement croisee, effacee; напрям вправ: en avant, en arriere, en cote; напрям рухів: en dehors, en dedans; групи battement: battement tendu, battement tendu jete, battement releve lent, grand battement; групи battement sur le cou-de-pied: battement frappe, battement double frappe, petit battement, battement battu, battement fondu, battement soutenu, battement developpe; групи стрибків: temps, pas, sissonne; група заносок: battu, entrechat; групи поворотів та обертів: en tournant, fouette, renverse, tour lent, pirouette тощо;

- удосконалити виконання вправ екзерсису, вміння демонструвати впевнене і правильне виконання рухів та їх елементів, оперувати термінологією, що відображає сутність вправи, її зміст.

Література: 3–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 24–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 10.1

1. Опрацювати літературу. Розробити презентацію на тему: «Основоположники термінології класичного танцю».

2. Скласти словник термінів класичного танцю французькою мовою, що відображають характер та зміст вправ.

Література: 3–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 24–28.

Тема 10.2. КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 10.2

Розподіл рухів за формами, групами, видами. Розподіл елементів рухів за групами з урахуванням їхнього значення у розвитку м'язово-суглобного апарату. Battement tendu та його різновиди. Battement tendu jete та його різновиди. Battement fondu та його різновиди. Battement frappe та його різновиди. Battement developpe та його різновиди. Battement releve lent та його різновиди. Grand battement та його різновиди. Класифікація стрибків за формами, групами, видами та їх різновидами. Форми стрибків: малі, середні, великі. Групи стрибків: з двох ніг на дві; з двох на одну; з однієї ноги на дві; з однієї на другу; на одній нозі. Види стрибків: pas assemble, pas jete, pas de chat та їх різновиди. Класифікація обертань за формами, групами, видами та їх різновидами, характером. Види обертальних рухів: pirouettes, tours, fouettés та їх різновиди. Визначення термінів: pirouette, tours, fouettés. Форми обертів: малі (petit), великі (grand). Розподіл обертань: par terre, en l'air.

План

1. Класифікація та характеристика рухів класичного танцю.
2. Розподіл рухів класичного танцю за групами, видами.
3. Класифікація рухів розділу allegro.
4. Класифікація обертальних рухів.

Практичні заняття № 20 до теми 10.2

Мета: набуття знань класифікувати та характеризувати рухи класичного танцю за групами, видами, формами.

Практичні завдання

- вивчити основні групи рухів класичного танцю екзерсису біля станка другого рівня складності;
- засвоїти battement tendu з demi plie у IV позицію без переходу та з переходом з опорної ноги; double battement tendu (з опусканням п'яти у II позицію);

- оволодіти методикою виконання battement tendu jete balancoire en face;
- вивчення demi rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на всій стопі;
- засвоєння rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на всій стопі;
- III port de bras з ногою відкритою вперед чи назад (розтяжка);
- засвоїти battement fondu з plié releve ;
- оволодіти методикою виконання battement soutenu на 45°;
- оволодіти pas tombe на місці, друга нога на sur le cou-de-pied;
- засвоїти pas coupe на всю стопу;
- демонструвати впевнене та правильне виконання вправ, рухів і їх елементів, оперувати термінологією, що відображає сутність вправи, її зміст;
- вміти класифікувати рухи за групами, видами, формами з чітким поясненням методики виконання.

Література: 3–9, 11, 12, 15–17, 19, 21, 31–35.

Завдання для самостійної роботи до теми 10.2

1. Опрацювати науково-методичну літературу.
2. Перегляд запропонованого відеоматеріалу.
3. Удосконалити вивчені на практичних заняттях вправи, комбінації екзерсису другого рівня складності; технічно відпрацювати під власний рахунок.

Література: 3–9, 11, 12, 15–17, 19, 21, 31–35.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 10

Модульний контроль є результатом вивчення практичної частини теми 10.2. Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати екзерсис другого рівня складності, вільно володіти термінологією класичного танцю. Знати сутність вправи, її зміст, характеристику.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 11.

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Тема 11.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙНИХ ВПРАВ У ПОЗАХ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Практичні заняття № 21 до теми 11.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання комбінаційних вправ екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- відпрацювати вправи біля опори в позах класичного танцю;
- опанувати техніку чергування рухів у положенні en face та в позах класичного танцю (малих, великих) під час виконання battement tendu et battement tendu jete;
- відпрацювати відчуття пози, узгодженість координаційних прийомів.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.1

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Засвоїти перехід з положення en face в положення epaulement під час виконання вправ.
3. Осмислено відпрацювати вивчені вправи біля станка, удосконалити техніку виконання.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Тема 11.2. ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ РУХІВ НА ПІВПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття № 22 до теми 11.2

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння методики виконання рухів на півпальцях біля станка.

Практичні завдання

- оволодіти прийомами та технологією піднімання на півпальці та повертання на всю ступню;
- опанувати методику виконання рухів екзерсису на півпальцях як ключового елемента навчального процесу, спрямованого на розвиток стійкості;
- вивчити demi rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на півпальцях; rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на півпальцях;
- засвоїти методику виконання рухів на півпальцях: battement fondu, battement soutenu battement frappe, battement double frappe, petit battement sur le cou-de-pied, temps releve на 45°, rond de jambe en l'air, pas tombe, pas coupe.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 24–28.

Індивідуальні заняття до теми 11.2

1. Удосконалити техніку виконання рухів екзерсису біля станка на півпальцях.
2. Проаналізувати прийоми і технологію піднімання на півпальці та повернення на всю ступню.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 24–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи на півпальцях.
3. Перегляд запропонованого відеоматеріалу.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18, 24–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 11

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 11. Здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками виконання рухів екзерсису біля станка на півпальцях, виконувати вправи у позах класичного танцю. Здобувачі повинні знати методику виконання рухів (згідно із програмою); типові помилки та прийоми їх подолання.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 12.

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Тема 12.1. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЇ У ВПРАВАХ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття № 23 до теми 12.1

Мета: формування вмінь і практичних навичок у виконанні вправ екзерсису на середині зали другого рівня складності.

Практичні завдання

- опанувати поступовим поєднанням окремих вправ у комбінації ;
- вивчити комбінації в позах класичного танцю;
- включити повороти в комбінації екзерсису: battement tendu, battement tendu jete та ін.;
- відпрацювати підтягнутість корпусу, точність ракурсів, відповідність положень усіх частин тіла у заданій позі, положення голови, спрямованість погляду;
- відпрацювати поєднання виконання рухів en face та в позах.

Література: 2–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 12.1.

1. Опрацювати літературу з методики класичного танцю, законспектувати.
2. Удосконалити майстерність виконання вивчених комбінацій у позах класичного танцю.

3. Відшліфувати виконання поворотів.

Література: 2–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Тема 12.2. ПОЗИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА 90°

Практичні заняття № 24 до теми 12.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- засвоїти методику та техніку виконання поз класичного танцю на 90°: croisee, effacee, ecartee; I, II, III arabesques; attitude croisee, effacee;
- оволодіти схемою рухів ніг, рук, голови, відпрацювати виразність погляду в позах;
- опанувати мистецькі прийоми й правила розташування тіла у просторі;
- класифікувати пози класичного танцю за формами (малі, середні, великі), за видами (croisee, effacee, ecartee).

Література: 2–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.2

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати методику, виразність виконання поз класичного танцю на 90°.

Література: 2–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20.

Тема 12.3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття № 25 до теми 12.3

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні ускладнених стрибків.

Практичні завдання

- засвоїти техніку виконання та вимоги основних принципів виконання стрибків другого рівня складності;
- вивчити та відпрацювати pas glissade у всіх напрямках, pas assemble вперед, назад;
- опанувати стрибки групи з двох ніг на одну.

Література: 2–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20.

Завдання для самостійної роботи до теми 12.3

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати практичні навички опанованих стрибків.
3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.

Література: 2–9, 11, 12, 14, 17, 18, 20.

Тема 12.4. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ У ПОЗАХ

Практичні заняття № 26 до теми 12.4

Мета: набуття вмінь і навичок у виконанні стрибків другого рівня складності.

Практичні завдання

- засвоїти вимоги основних принципів виконання allegro в позах;
- вивчити pas assemble в позах, pas jete в позах; sissonne simple в eраulement;
- вивчити й відпрацювати pas de basque, оволодіти координаційними прийомами виконання..

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 12.4

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи розділу allegro.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Тема 12.5. ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЇ РУХІВ ЕКЗЕРСISУ НА ПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття № 27 до теми 12.5

Мета: набуття вмінь і навичок координації у виконанні рухів екзерсису на пальцях.

Практичні завдання

- засвоїти вимоги основних принципів виконання рухів на пальцях;
- оволодіти eсhappe з повторним releve на пальці у другій позиції;
- опанувати техніку виконання releve на пальці у IV позиції; pas sus-sous;
- вивчити й відпрацювати різні види pas de bourree: зі зміною ніг з закінченням в eраulement; без зміни ніг з просуванням зі сторони в сторону носком у підлогу і на 45°;
- опанувати методику виконання pas assemble soutenu en face і в позах.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Індивідуальні заняття до теми 12.5

1. Удосконалити техніку виконання рухів екзерсису на пальцях.
2. Проаналізувати вивчений лексичний матеріал.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 12.5

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи екзерсису на пальцях.

Література: 1–9, 11, 12, 14, 17, 18.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 12

Модульний контроль є результатом вивчення теми 12.4. Здобувачі вищої освіти мають продемонструвати вивчений хореографічний матеріал розділу allegro, основні принципи і координаційні прийоми виконання стрибків у позах класичного танцю. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 0,5 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 0,5 бала

МОДУЛЬ 13. РОЗШИРЕННЯ АРСЕНАЛУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 13.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття № 28 до теми 13.1

Мета: оволодіння професійними компетентностями виконання рухів і вправ екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- удосконалити опановані вправи зі збільшенням силового навантаження, підвищуючи м'язову витривалість і контроль;
- опанувати виконання вправ у більш жвавому темпі, розвиваючи спритність і точність рухів;
- вивчити підготовчі вправи до обертання (партерне обертання): preparation до pirouette en dehors, en dedans з V позиції;
- оволодіти методикою завершення вправ у малі пози: croisee, effacee, ecartee на витягнутій нозі і в demi-plie;
- розвинути силу опорної ноги через введення в комбінації plie-releve, підвищуючи стійкість і підготовленість до складніших елементів.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 13.1

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Детально відпрацювати вивчені комбінації біля станка.
3. Відшліфувати preparation до pirouette з V позиції.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Тема 13.2. ВИВЧЕННЯ З'ЄДНУВАЛЬНИХ І ДОПОМІЖНИХ РУХІВ

Практичні заняття № 29 до теми 13.2

Мета: набуття практичних навичок і вмінь у виконанні допоміжних рухів біля опори.

Практичні завдання

- вивчити та відпрацювати методику виконання допоміжних рухів: pas tombe, pas coupe, pas de bourree.
- опанувати поєднання окремих елементів у комбінаціях екзерсису біля станка шляхом введення допоміжних рухів.

Література: 1–5, 8, 9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 13.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
  2. Відпрацювати допоміжні рухи у «чистому» вигляді з включенням їх у вправи екзерсису.
  3. Удосконалити методику виконання з'єднувальних рухів у комбінаціях.
- Література:* 1–5, 8, 9, 12, 14, 17, 18.

Тема 13.3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ПОВОРОТІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття № 30 до теми 13.3

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні вправ екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- засвоїти прийоми і технологію виконання поворотів, оволодіти координацією, узгодженістю роботи корпусу, рук, ніг, голови;
- відпрацювати включення поворотів у комбінації екзерсису на середині зали: battement tendu, battement tendu jete;
- вивчити IV, V форми port de bras, оволодіти координаційними прийомами виконання.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 13.3

1. Опрацювання методичної літератури.
  2. Відпрацювання техніки поворотів у вправах в «чистому» вигляді.
  3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.
- Література:* 1–9, 12, 14, 16, 18.

Тема 13.4. ЕЛЕМЕНТАРНЕ ADAGIO ЯК ЗАСІБ ОВОЛОДІННЯ ПОЗАМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА 90°

Практичні заняття № 31 до теми 13.4

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні adagio на середині зали.

Практичні завдання

- засвоїти методiku та прийоми виконання поз і рухів класичного танцю в adagio;
- опанувати переходи з однієї пози в іншу без зміни опорної ноги;
- відпрацювати точність позицій і положень ніг та рук, чіткість координації при поєднанні рухів ніг, рук, голови;
- розвинути музикальність виконання, оволодіти злитістю, пластичністю port de bras;
- вивчити IV arabesques, опанувати практичні навички виконання та координацію;
- оволодіти методикою виконання temps lie par terre з перегинанням корпусу;
- вивчити танцювальні кроки: pas de bourree без зміни ніг;
- інтегрувати в adagio допоміжні рухи, що розвивають танцювальність та виразність виконання.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Індивідуальні заняття до теми 13.4

Відпрацювати методiku виконання та координаційні прийоми поз класичного танцю на 90°. Опрацювати техніку виконання рухів у складі adagio.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 13.4.

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати вивчений хореографічний матеріал.
3. Удосконалити майстерність, культуру виконання.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 13

Модульний контроль є результатом вивчення теми 13.4. Здобувачі вищої освіти мають знати які рухи класичного танцю є складовими навчальної форми adagio в екзерсисі на середині зали. Повинні продемонструвати методiku виконання поз класичного танцю на 90° у структурі елементарного adagio.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бала

МОДУЛЬ 14.
МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТРИБКІВ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ.
ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ «ПАЛЬЦЕВОЇ» ТЕХНІКИ

Тема 14.1. ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO

Практичні заняття № 32 до теми 14.1

Мета: набуття вмінь і навичок у виконанні рухів розділу allegro другого рівня складності.

Практичні завдання

- розвинути силу й еластичність м'язів, опановуючи методику виконання рухів allegro;
- оволодіти координаційними прийомами виконання стрибків, забезпечуючи точність і синхронізацію рухів;
- вивчити групи стрибків *sissonne*: *sissonne ferme en face*, *sissonne ouverte en face* з закінченням носком у підлогу і на 45°;
- вивчити та відпрацювати *grand changement de pied*, *grand pas echappe*, *pas echappe* на одну ногу;
- опанувати *double assemble*;
- оволодіти навичками виконання стрибків з поворотом на 1/4 кола: *changement de pieds*.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18, 24–28.

Індивідуальні заняття до теми 14.1

1. Проаналізувати методику виконання стрибків другого рівня складності.
2. Удосконалити виконання *sissonne ouverte*, *sissonne ferme*.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18, 24–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 14.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених стрибків та засвоїти термінологію.
2. Удосконалити техніку виконання вивченого хореографічного матеріалу.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18, 24–28.

Тема 14.2. СЦЕНІЧНІ РУХИ

Практичні заняття № 33 до теми 14.2

Мета: оволодіння методикою виконання сценічних рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- оволодіти сценічною різноманітністю рухів;
- вивчити сценічний *preparation*;
- оволодіти методикою виконання сценічного *sissonne* у перший *arabesques*;

- засвоїти координаційні прийоми виконання, узгодженість роботи корпусу, ніг, рук, голови.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 14.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати сценічні рухи.
3. Удосконалити координацію.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Тема 14.3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ З ПРОСУВАННЯМ

Практичні заняття № 34 до теми 14.3

Мета: набуття вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на пальцях другого рівня складності.

Практичні завдання

- виробити силу й еластичність м'язів у процесі оволодіння технікою рухів на пальцях;
- оволодіти координаційними прийомами виконання;
- вивчити та відпрацювати рухи на пальцях з просуванням: pas glissade en face і в позах, pas jete з відкриванням ноги вбік;
- опанувати техніку виконання temps lie на пальцях;
- вивчити pas suivi у малих і великих позах на місці та з просуванням, en tournant; pas cougu en face et epaulement;
- оволодіти навичками виконання sissonne simple en face і в позах.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 14.3

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів на пальцях, засвоїти термінологію.

2. Удосконалити виконання вивченого хореографічного матеріалу.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Тема 14.4. ОВОЛОДІННЯ ТЕХНІКОЮ ПОВОРОТІВ НА ПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття № 35 до теми 14.4

Мета: набуття практичних вмінь і навичок у виконанні елементарних рухів у повороті на пальцях.

Практичні завдання

- оволодіти методикою виконання поворотів: demi-detourne і detourne у V позиції;

- засвоїти координаційні прийоми виконання рухів на пальцях, узгодженість роботи корпусу, ніг, рук, голови.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 14.4

1. Опрацювати методичну літературу та скласти конспект.
2. Детально відпрацювати рухи на пальцях.
3. Удосконалити координацію рухів.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 14

Модульний контроль є результатом вивчення тем 14.1, 14.3. Здобувачі вищої освіти мають продемонструвати техніку виконання стрибків другого рівня складності; володіння координаційними прийомами виконання рухів на пальцях (згідно програми), вільно володіти термінологією класичного танцю.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бала

МОДУЛЬ 15. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 15.1. КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК СТІЙКА СИСТЕМА ВИРАЗНИХ ЗАСОБІВ ХОРЕОГРАФІЇ

Анотація до лекції 15.1

Витоки класичного танцю. Історичний процес формування. Еволюція розвитку класичного танцю як виразного засобу хореографічного мистецтва. Систематизація танцювальних положень і рухів балетного мистецтва. Процес формування терміну «класичний танець». Виникнення та розвиток техніки класичного танцю.

Класична спадщина балетного мистецтва як художня цінність. Збереження і передача естетичних принципів, композиційних прийомів, художнього смаку і форм балетного мистецтва минулих епох. Сучасний стан і тенденції розвитку класичного танцю.

План

1. Історичний процес формування класичного танцю.
2. Етапи виникнення та розвитку техніки класичного танцю.
3. Сучасний стан і тенденції розвитку класичної хореографії.

Завдання для самостійної роботи до теми 15.1.

Ознайомитися та проаналізувати праці Ю. Станішевського, О. Чепалова, І. Зарицької, В. Туркевича.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18–22.

Тема 15.2. ТЕОРЕТИЧНА СПАДЩИНА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 15.2

Класичний танець як основа розвитку всіх видів хореографічного мистецтва. Роль видатних хореографів у становленні української школи класичного танцю.

Майстри класичної хореографії та їхній внесок у розвиток хореографічного мистецтва: Березова Г.О., Мей В.П., Ахеян Т.Л., Зихлінська Л.Р., Цветкова Л.Ю. та інші. Теоретична спадщина, що відображає досвід багатьох поколінь.

Перший підручник з методики викладання класичного танцю «Основи класичного танцю» (1934 р.).

Значення фіксування та популяризації кращих зразків класичної хореографії, уроків видатних майстрів класичного танцю.

План

1. Класичний танець як основа розвитку хореографічного мистецтва.
2. Видатні хореографи та їхній внесок у формування української школи класичного танцю.
3. Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.

Практичні заняття № 36 до теми 15.2

Мета: набуття вмінь і навичок опрацювання та аналізу теоретичних праць і методичних матеріалів з класичної хореографії, уміння застосовувати набуті знання на практиці.

Практичні завдання

- ознайомитися з прикладами навчальних комбінацій, представленими у структурно-схематичній формі та виконати їх на практиці;
- опанувати систему запису рухів, вправ, комбінацій екзерсису класичного танцю, що сприятиме точному відтворенню та аналізу хореографічного матеріалу та застосувати її під час виконання комбінацій;
- засвоїти навички аналізу хореографічного тексту за схемою записів і відтворити його в практичному виконанні;
- ознайомитися зі світовим та вітчизняним методико-практичним досвідом викладання та апробувати різні методичні підходи на практиці;
- дослідити взаємозв'язок біомеханіки та естетичних канонів класичного танцю, розуміючи їх як ключовий принцип у вивченні елементів класичного екзерсису, та застосувати отримані знання під час виконання практичних вправ.

Література: 1–9, 12–14, 17–22, 29–31.

Завдання для самостійної роботи до теми 15.2

1. Ознайомитися з основними працями, статтями, підручниками та навчальними посібниками з класичного танцю. Обґрунтувати значущість теоретичної спадщини в розвитку методики викладання.

2. Проаналізувати основні розділи підручника Л.Ю. Цветкової «Методика викладання класичного танцю», визначити його роль і значення в хореографічній освіті.

3. Використовуючи структурно-схематичну форму запису рухів класичного танцю, самостійно розписати вправи екзерсису біля станка.

Література: 1–9, 12–14, 17–22, 29–31.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 15

Модульний контроль є результатом вивчення теми 15.2. Здобувачі вищої освіти мають знати навчально-методичну літературу з дисципліни, розуміти особливості кожної праці та вміти працювати з літературними джерелами. Здобувачі мають опанувати систему записів рухів класичного екзерсису у структурно-схематичній формі, вміти відтворити й виконувати комбінації, аналізувати хореографічний текст та демонструвати його.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал.
2. Координація, пластичність та виразність виконання – 1 бал.
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал.
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал.

МОДУЛЬ 16.

ЗАКРІПЛЕННЯ ОСНОВ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ

Тема 16.1 ВПРАВИ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА УСКЛАДНЕНОЇ КООРДИНАЦІЇ

Практичні заняття № 37 до теми 16.1

Мета: набуття практичних вмінь і навичок у виконанні вправ екзерсису біля станка третього рівня складності.

Практичні завдання

- опанувати напівповороти і повороти у різних вправах біля опори: battement tendu, battement tendu jete, battement fondu, battement frappe;
- оволодіти прийомами fouette en dehors, en dedans на 1/4, 1/2 кола en face та із пози в позу з носком у підлогу, на 45°;
- вивчити pas tombe на місці та з просуванням у всіх напрямках, з закінченням на sur le cou-de-pied, носком у підлогу і на 45°, pas coupe.
- опанувати III port de bras з розтяжкою вперед, назад, з переходом з однієї ноги на другу (pas degage).

Література: 2–9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 16.1.

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати і удосконалити навички вивчених рухів, вправ.
Література: 2–9, 12, 14, 17, 18.

Тема 16.2. ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІЗАЛІ: ВИВЧЕННЯ РУХІВ EN TOURNANT

Практичні заняття № 38 до теми 16.2.

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння елементарних рухів en tournant.

Практичні завдання

- опанувати методику виконання елементарних рухів в повороті: en tournant на 1/8 кола (battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre);
- засвоїти техніку виконання поворотів fouette en dehors, en dedans на 1/4 кола en face та із пози в позу з носком у підлогу, на 45°;
- опанувати введення pas tombe на місці та pas coupe у вправі: battement foundu, battement frappe, petit battement sur le cou-de-pied;
- вивчити VI форми port de bras, оволодіти координаційними прийомами виконання;
- вивчити підготовчі вправи (preparation) до pirouette з II, V позицій.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Індивідуальні заняття до теми 16.2

Удосконалити вивчений лексичний матеріал, відшліфувати координаційні прийоми виконання рухів en tournant.

Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 16.2.

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів.
2. Оволодіти технічними прийомами виконання рухів під власний рахунок.
Література: 1–9, 12, 14, 16, 18.

Тема 16.3. ALLEGRO. ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ З ПРОСУВАННЯМ

Практичні заняття № 39 до теми 16.3.

Мета: формування вмінь і навичок у засвоєнні рухів розділу allegro з просуванням.

Практичні завдання

- опанувати техніку виконання pas glissade у всіх напрямках і в маленьких позах croisee, effacee, ecartee вперед, назад;

- вивчити pas assemble з просуванням en face у всіх напрямленнях;
- опанувати техніку виконання pas jete en face і в epaulement вперед, назад, в малі пози, на місці і з просуванням;
- вивчити temps leve saute на одній нозі en face і epaulement;
- оволодіти методикою виконання pas echarpe у II і IV позиції з закінченням на одну ногу en face і epaulement.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 16.3.

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Відшліфувати практичні навички виконавської техніки стрибків з просуванням.
3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 14, 17, 18.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 16

Модульний контроль є результатом вивчення тем 16.2., 16.3. Здобувачі вищої освіти мають знати методику виконання рухів згідно програми, типові помилки та прийоми їх подолання. Повинні продемонструвати володіння навичками виконання елементарних рухів en tournant на середині зали, а також стрибків із просуванням.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Координація, пластичність та виразність виконання – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 17. ВІРТУОЗНІ РУХИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА ПАЛЬЦЯХ

Тема 17.1 ЕКЗЕРСИС НА ПАЛЬЦЯХ УСКЛАДНЕНОЇ КООРДИНАЦІЇ

Практичні заняття № 40 до теми 17.1

Мета: набуття практичних вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на пальцях третього рівня складності.

Практичні завдання

- засвоїти технічні прийоми pas jete на пальцях: на місці та з просуванням;
- опанувати техніку виконання echarpe у IV позицію на croisee, effacee;
- вивчити pas echarpe на одну ногу;
- оволодіти технікою виконання pas jete foundu.

Література: 2–9, 12, 14, 17, 18, 20, 24–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 17.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
  2. Технічно відпрацювати вивчені рухи на пальцях.
- Література: 2–9, 12, 14, 17, 18, 20, 24–28.*

Тема 17.2. РУХИ НА ПАЛЬЦЯХ EN TOURNANT

Практичні заняття № 41 до теми 17.2

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння рухів на пальцях en tournant.

Практичні завдання

- оволодіти технікою виконання рухів на пальцях en tournant: pas echappe en tournant у II, IV позиції на 1/4 кола; pas assemble soutenu en tournant на 1/4, 1/2 кола; sissonne simple en tournant на 1/4, 1/2 кола;
- засвоїти координаційні прийоми: схемою рухів корпусу, ніг, рук, голови;
- вивчити pas glissade en tournant без зміни ніг.

Література: 2–9, 12, 14, 17, 18, 23–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 17.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів на пальцях en tournant.
  2. Відпрацювати, удосконалити вивчений хореографічний матеріал.
- Література: 2–9, 12, 14, 17, 18, 23–28.*

Тема 17.3. ПІДГОТОВЧІ ВПРАВИ ДО PIROUETTE

Практичні заняття № 42 до теми 17.3

Мета: формування вмінь і навичок у засвоєнні технічно складних рухів на пальцях.

Практичні завдання

- оволодіти методикою виконання підготовчих вправ до обертання;
- вивчити та відпрацювати preparation до pirouette з V, IV позицій;
- опанувати навички координації, узгодженість роботи корпусу, ніг, рук, голови.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18, 24–28.

Індивідуальні заняття до теми 17.3

Удосконалити методику виконання підготовчих вправ до обертання на пальцях.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18, 24–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 17.3

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Відшліфувати практичні навички координаційних прийомів preparation до pirouette з V, IV позицій.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18, 24–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 17

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 17. Здобувачі вищої освіти мають продемонструвати знання методики виконання рухів на пальцях згідно програми, типові помилки та прийоми їх подолання. Повинні володіти навичками виконання рухів на пальцях в повороті, виконання підготовчих вправ (preparation) до обертання (жіночий клас).

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 18.

СТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Тема 18.1. РОЗВИТОК ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСИС БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття № 43 до теми 18.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння технічних прийомів виконання ускладнених вправ екзерсису біля опори.

Практичні завдання

- поєднати виконання рухів en face та в позах у комбінаціях;
- збільшити кількість plie- releve у вправах екзерсису: battement fondu plie-releve на півпальцях en face і в позах; battement fondu plie-releve з demi rond de jambe; double battement fondu en face і в позах;
- методика виконання battement releve lent на 90°, battement developpe на 90°, demi rond de jambe на 90° на півпальцях і в позах;
- вивчити preparation до pirouette з V, II позицій.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати вивчені рухи, комбінації біля станка.
3. Удосконалити виконавську майстерність.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Тема 18.2. УСКЛАДНЕННЯ СПОЛУЧЕНЬ У ВПРАВАХ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття № 44 до теми 18.2

Мета: набуття вмінь і навичок у процесі засвоєння координаційних прийомів виконання вправ екзерсису біля станка з використанням технічно ускладнених елементів.

Практичні завдання

- включити повороти та тури (tours) у комбінації;
- опанувати виконавські навички повороту на 360°;
- вивчити напівповороти en dehors, en dedans з підміною ноги на повній ступні та на півпальцях; tombe з напівповоротом sur le cou-de-pied en dehors, en dedans; pas tombe з просуванням;
- поєднати кілька рухів із збільшенням кількості технічно ускладнених елементів;
- ввести epaulement effacee і croisee у вправи battement soutenu на 90°;
- урізноманітнення вправ: різні port de bras у поєднанні з роботою ніг;
- вивчити grand rond de jambe developpe на 90°.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.2

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Детально відшліфувати виконавські навички вивчених вправ і комбінацій екзерсису біля станка з використанням технічно ускладнених елементів.

Література: 1–9, 12, 14, 17, 18.

Тема 18.3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ НА ПІВПАЛЬЦЯХ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття № 45 до теми 18.3

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання вправ на півпальцях на середині зали.

Практичні завдання

- продовжити роботу над розвитком музикальності виконання;
- оволодіти техніку виконання вправ екзерсису на півпальцях::
- battement fondu, battement fondu plie-releve; double battement fondu, battement soutenu, battement frappe, petite battement sur le cou-de-pied, rond de jambe en l'air, battement releve lent, battement developpe у великі пози;
- вивчити pas de bourree ballote croisee і effacee носком у підлогу і на 45° на місці та з просуванням; pas de bourree dessus-dessous.

Література: 2–9, 12, 14–18.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.3

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю, законспектувати новий хореографічний матеріал.
  2. Відпрацювати вивчені вправи і комбінації, технічно удосконалити.
- Література: 2–9, 12, 14–18.*

Тема 18.4. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ PIROUETTE. РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ PREPARATION У ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ PIROUETTE

Практичні заняття № 46 до теми 18.4

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні обертальних рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- опанувати основні прийоми виконання preparation до pirouette з IV позиції;
- визначити поняття направлення обертання: en detours, en dedans з відповідними положеннями рук у preparation;
- оволодіти технікою виконання pirouette en dehors, en dedans з V, II та з IV позиції з закінченням у V, IV позицію (один поворот).

Література: 1–9, 12, 14–18.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.4

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
  2. Засвоїти методику виконання pirouette з II, V, IV позицій.
  3. Відшліфувати координаційні прийоми виконання pirouette: узгодженість роботи корпусу, ніг, рук, голови.
- Література: 1–9, 12, 14–18.*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 18

Модульний контроль є результатом вивчення тем 18,1, 18.2. Здобувачі повинні володіти технікою виконання вправ на півпальцях на середині зали; володіти координаційними прийомами виконання preparation до pirouette з IV позиції, навичками виконання pirouette з II, V, IV позицій у «чистому» вигляді.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бала

МОДУЛЬ 19.
РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУХІВ РОЗДІЛУ
ALLEGRO ТА РУХІВ НА ПАЛЬЦЯХ

Тема 19.1. ЗАСВОЄННЯ ТЕХНІКИ УСКЛАДНЕНИХ СТРИБКІВ

Практичні заняття № 47 до теми 19.1

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні технічно ускладнених стрибків.

Практичні завдання

- засвоїти принципи виконання стрибків, ускладнених поворотами;
- відпрацювати рухи allegro, оволодіти координацією виконання, танцювальною майстерністю;
- вивчити методику виконання pas coupe, pas ballonne з просуванням, petite sissonne tombe en face у всіх напрямках і в позах з закінченням носком у підлогу, petite sissonne ouverte на 45° в позах, sissonne fermee в позах, temps lie saute, pas de chat із V в Vпозицію (сценічна форма).

Література: 1–9, 12–18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 19.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно удосконалити виконання вивчених стрибків і відшліфувати якість, форму виконання.
3. Відпрацювати координаційні прийоми, виконавські навички.

Література: 1–9, 12–18, 22, 24–31, 33–36.

Тема 19.2. ПІДГОТОВЧІ ВПРАВИ ДО ЗАНОСОК

Практичні заняття № 48 до теми 19.2

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів allegro.

Практичні завдання

- подальший розвиток координаційних прийомів рухів allegro;
- засвоїти підготовчі вправи до виконання заносок;
- вивчити echarpe battu («заноски» з другої позиції).
- опанувати tour у повітрі на 360°.

Література: 1–9, 12–18, 22, 29–31, 33, 34–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 19.2

1. Опрацювати навчально-методичну літературу, законспектувати.
  2. Відпрацювати вправи до заносок, опанувати техніку виконання.
- Література:* 1–9, 12–18, 22, 29–31, 33, 34–36.

Тема 19.3. ПОДАЛЬШЕ ОВОЛОДІННЯ «ПАЛЬЦЕВОЮ» ТЕХНІКОЮ

Практичні заняття № 49 до теми 19.3

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання «пальцевої» техніки.

Практичні завдання

- оволодіти виконавськими навичками pas jete fondu;
- опанувати техніку виконання pas польки у всіх напрямленнях;
- засвоїти методику виконання pirouette з V позиції (один поворот), оволодіти координаційними прийомами виконання;
- вивчити pas couru, pas de bourree suivi в різних напрямленнях.

Література: 1–9, 12–18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 19.3

1. Опрацювати навчально-методичну літературу, законспектувати.
2. Детально відпрацювати вивчені рухи на пальцях третього рівня складності.
3. Удосконалити техніку виконання pirouette.

Література: 1–9, 12–18, 22, 24–31, 33–36.

Тема 19.4. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТРИБКІВ НА ПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття № 50 до теми 19.4.

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів allegro на пальцях.

Практичні завдання

- засвоїти координаційні прийоми техніки виконання стрибків на пальцях;
- вивчити temps saute по V позиції на місці;
- оволодіти методикою виконання changement de pied en face.

Література: 1–9, 12–18, 22, 24–31, 33–36.

Індивідуальні заняття до теми 19.4

1. Удосконалити техніку виконання стрибків на пальцях.
  2. Проаналізувати методику виконання рухів на пальцях розділу allegro.
- Література:* 1–9, 12–18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 19.4.

1. Опрацювати навчально-методичну літературу, законспектувати.
  2. Відпрацювати вивчені стрибки на пальцях, опанувати техніку виконання.
- Література:* 1–9, 12–18, 22, 24–31, 33–36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 19

Модульний контроль є результатом вивчення тем 19.1., 19.2. Здобувачі вищої освіти повинні знати і вміти продемонструвати методику виконання ускладнених рухів розділу allegro, підготовку до заносок. Володіти навичками виконання стрибків, стрибків на пальцях (жіночий клас), урізноманітненням їх поєднання, високим рівнем координаційних прийомів. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–6 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бала
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бала

МОДУЛЬ 20.

УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Тема 20.1. УСКЛАДНЕННЯ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ЕЛЕМЕНТАМИ ВІРТУОЗНОЇ ТЕХНІКИ

Практичні заняття № 51 до теми 20.1.

Мета: набуття навичок виконання елементів віртуозної техніки.

Практичні завдання

- засвоїти виконання pirouette з V позиції у різних вправах;
- опанувати виконання напівповоротів на одній нозі (друга у положенні sur le cou-de-pied або на 45°, 90°), напівповоротів з прийому fouette;
- вивчити pirouette з temps releve, temps releve з tour en dehors, en dedans.

Література: 1–9, 12–16, 18, 21, 22, 29–31, 33–36.

Індивідуальні заняття до теми 20.1

Удосконалити рухи біля станка, які виконуються з елементами віртуозної техніки.

Література: 1–9, 12–16, 18, 21, 22, 29–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 20.1

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю, законспектувати.
  2. Опанувати різноманітні підходи і прийоми виконання технічно складних рухів.
  3. Удосконалити естетико-виконавські навички.
- Література:* 1–9, 12–16, 18, 21, 22, 29–31, 33–36.

Тема 20.2. ВИВЧЕННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ЧЕТВЕРТОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття № 52 до теми 20.2

Мета: набуття практичних вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка четвертого рівня складності.

Практичні завдання

- опанувати методику виконання grand rond de jambe developpe, grand battement jete на півпальцях;
- вивчити developpe plie releve;
- засвоїти методику виконання координаційних прийомів flic-flac en face, en tournant на 1/2;
- оволодіти поворотом en dehors, en dedans з ногою, витягнутою попереду або позаду на 45° з прийому plie releve;
- вивчити battement double frappe en tournant на 1/4, 1/2 кола en dehors, en dedans en face, із пози в позу;
- засвоїти методику виконання battement fondu на 90°, battement soutenu на 90° en face і у великих позах;
- вивчити battement battu sur le cou-de-pied en face і в epaulement;
- вивчити grand rond de jambe jete en dehors, en dedans;
- опанувати battement developpe з повільним поворотом прийомом fouette на 1/4, 1/2 en dehors, en dedans (вправа виконується на цілій стопі, на півпальцях, в demi-plie en face і із пози в позу);
- grand battement jete зі швидким developpe (м'який battement).

Література: 1–9, 12–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 20.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів.

2. Відшліфувати практичні навички координації у вправах екзерсису, «чистоту» виконання, художню виразність.

Література: 1–9, 12–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 20

Модульний контроль є результатом вивчення теми 20.1. Здобувачі вищої освіти мають володіти методикою виконання вправ екзерсису біля станка у поєднанні з віртуозною технікою, набути навички майстерності й виразності виконання.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання:

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 21

ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Тема 21.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ЧЕТВЕРТОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття № 53 до теми 21.1.

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні ускладнених вправ екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- максимальне використання en tournant і pirouette у різних вправах;
- опанувати battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre en tournant на 1/4, 1/2 повороту en dehors, en dedans;
- засвоїти методику виконання pas ballote носком у підлогу і на 45° en face, на croisee, effacee;
- вивчити підготовчі вправи до tour en dehors, en dedans з другої позиції на 90°;
- опанувати VI port de bras-preparation;
- вивчити tour lent у великих позах;
- вивчити temps lie на 90° вперед, назад;
- оволодіти виконанням pirouette з другої, п'ятої, четвертої позицій;
- набутти практичних навичок: pas de bourree ballote en tournant 1/4 повороту, pas de bourree en tournant зі зміною ніг; pas de bourree dessus-dessous.

Література: 1–9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 21.1

1. Опрацювати навчально-методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати методику опанованих рухів, вправ, вивчених комбінацій.
3. Удосконалити виконавську майстерність, художню виразність, танцювальну культуру виконання.

Література: 1–9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

Тема 21.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВІРТУОЗНОЇ ТЕХНІКИ У ВПРАВАХ ALLEGRO

Практичні заняття № 54 до теми 21.2

Мета: формування вмінь і практичних навичок у процесі засвоєння принципів виконання віртуозної техніки стрибків.

Практичні завдання

- вивчити та відпрацювати pas emboite на 45°, pas chasse;
- засвоїти вимоги основних принципів виконання великих стрибків: grand sissonne ouverte в позах без просування та з просуванням;
- розвиток вивчення рухів en tournant: опанування pas echappe en tournant;

- вивчити pas assemble з просуванням;
- подальше оволодіння заносками (battus): echange battu, royal, entrechat-quatre;
- вивчити та відпрацювати echange battu з закінчення на одну ногу, echange battu з ускладненою заноскою;
- опанувати assemble battu.

Завдання для самостійної роботи до теми 21.2

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю.
  2. Відшліфувати практичні навички виконання віртуозної техніки розділу allegro.
  3. Відпрацювати підходи до великих стрибків і техніку їх завершення.
  4. Відшліфувати якість і форму виконання вивчених стрибків, заносок.
- Література: 1–8, 9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.*

Тема 21.3. ВІРТУОЗНІ РУХИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА ПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття № 55 до теми 21.3

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання віртуозної техніки рухів на пальцях.

Практичні завдання

- опанувати наступний рівень рухів en tournant: pas echange, pas assemble soutenu, sissonne simple на 1/4 кола;
- вивчити методику виконання sissonne ouverte на 45°;
- подальше оволодіння технікою обертань: pas glissade en tournant на 360° і по діагоналі;
- оволодіти технікою pirouette на пальцях: pirouette en dehors, en dedans з IV позиції (1, 2 pirouette), pirouette з V позиції по одному підряд (4–6).
- засвоїти прийоми виконання tours chaines;
- засвоїти вимоги основних принципів виконання великих стрибків: grande sissonne ouverte без просування.

Література: 1–9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

Індивідуальні заняття до теми 21.3

1. Проаналізувати методику виконання віртуозних рухів на пальцях.
2. Удосконалити чистоту виконання рухів віртуозної техніки на пальцях четвертого рівня складності.

Література: 1–9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 21.3

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю.
2. Відпрацювати практичні навички виконання віртуозної техніки рухів на пальцях.

3. Відшліфувати якість і форму виконання різноманітних обертань у «чистому» вигляді.

4. Удосконалити техніку та естетико-виконавські навички великих стрибків.

Література: 1–9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

Тема 21.4. СТРИБКИ НА ПАЛЬЦЯХ ІЗ ПРОСУВАННЯМ

Практичні заняття № 56 до теми 21.4

Мета: формування вмінь і практичних навичок у процесі засвоєння техніки виконання стрибків на пальцях.

Практичні завдання

- вивчити та відпрацювати temps saute у V позиції з просуванням у всіх напрямках;
- засвоїти вимоги основних принципів виконання changement de pied з просуванням у всіх напрямках та en tournant.

Література: 1–9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 21.4

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю.
2. Відшліфувати практичні навички виконання рухів allegro на пальцях.
3. Удосконалити якість і форму виконання стрибків на пальцях.

Література: 1–9, 11–16, 18, 21, 22, 24–31, 33–36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 21

Модульний контроль є результатом вивчення тем 21.2., 21.3. Здобувачі вищої освіти мають знати технологію виконання різних видів ускладнених стрибків, володіти методикою виконання великих стрибків, технікою виконання заносок. Володіти виконавськими навичками різноманітних обертань на пальцях (жіночий клас).

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 22. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 22.1. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ НАВЧАЛЬНОЇ ФОРМИ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КОМБІНАЦІЇ

Анотація до лекції 22.1.

Мета та завдання побудови заняття класичного танцю. Методика складання навчальної форми танцювальної комбінації. Технології побудови. Особливості прийомів просторового рішення побудови навчальних форм танцювальних комбінацій на середині зали: *adagio*, *allegro*, обертів тощо. Побудова танцювальних комбінацій у взаємодії з музичним матеріалом. Підготовча робота з концертмейстером по музичному оформленню навчальної форми танцювальної комбінації. Тривалість навчальної форми танцювальної комбінації (16–32 такти). Музичний розмір 2/4, 4/4, 3/4. Використання у поєднанні не більш 2–3 основних і одного з'єднувального рухів. Аналіз структури навчального приклада. Виявлення помилок, їхнє корегування.

План

1. Мета та основні завдання побудови навчальної форми танцювальної комбінації.
2. Особливості прийомів просторового рішення побудови навчальної форми танцювальної комбінації на середині зали.
3. Аналіз структури навчального приклада.

Практичні заняття № 57 до теми 22.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння методики побудови навчальної форми танцювальної комбінації.

Практичні завдання

- оволодіти основними принципами побудови заняття класичного танцю;
- засвоїти методику складання навчальних комбінацій;
- опанувати навички доцільного поєднання рухів класичного танцю під час побудови комбінацій;
- оволодіти знаннями з раціонального дозування м'язового навантаження;
- оволодіти особливостями прийомів просторового рішення побудови навчальної комбінації на середині зали;
- засвоїти закони динамічного розвитку рухів класичного танцю в процесі творчої роботи.

Література: 1–9, 11–18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 22.1

1. Підібрати музичний матеріал до танцювальної композиції простої форми у відповідності до темпу, характеру.
2. Визначити мету та завдання танцювальної композиції простої форми.
3. Розкрити логіку комбінування рухів класичного екзерсису: однієї групи, суміжних: одного виду, розділу тощо.

4. Скласти навчальну танцювальну комбінацію на основі рухів класичного танцю.

Література: 1–9, 11–18, 22, 24–31, 33–36.

Тема 22.2. ПРИНЦИПИ МУЗИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 22.2.

Музичне оформлення заняття класичного танцю як важливий фактор естетичного та художнього виховання здобувачів.

Роль концертмейстера у навчальному процесі. Завдання концертмейстера по вихованню музикального смаку і розвитку професійної культури здобувачів. Змістовність консультативної роботи концертмейстера зі здобувачами у навчальному процесі.

Музичний матеріал – основа навчального хореографічного процесу. Музичне оформлення академічної побудови заняття: біля станка, на середині зали. Відмінні риси музичного супроводу групових і індивідуальних форм навчальної побудови комбінацій.

Форми і методи роботи. Принципи відбору навчального матеріалу. Якість виконання. Відповідність музичного і хореографічного змісту в процесі формування репертуарної програми побудови навчальної дисципліни. Формування музичного матеріалу з використанням нотної літератури. Робота концертмейстера і педагога з добору музичного матеріалу. Підпорядкування рухів музичній фразі. Відповідність рухів структурі музичного твору.

Використання на лекціях і практичних заняттях технічних засобів для прослуховування і використання музичного матеріалу.

План

1. Музичне оформлення заняття класичного танцю як важливий фактор естетичного виховання.
2. Роль концертмейстера у навчальному процесі.
3. Музичний матеріал як основа навчального хореографічного процесу. Музичні терміни.
4. Форми і методи роботи концертмейстера і педагога, їхній зміст.

Практичні заняття № 58 до теми 22.2.

Мета: оволодіння основними принципами музичного оформлення заняття класичного танцю.

Практичні завдання

- визначити метроритмічну та темпову основи навчальної комбінації;
- консультативна робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу;
- визначити музичний розмір, характер, кількість тактів звукового оформлення до навчальної комбінації біля станка та на середині зали;
- виховати естетичний та художній смак.

Література: 1–9, 11–18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 22.2.

1. Зробити порівняльний аналіз музичного супроводу занять класичного танцю і народно-сценічного, класичного і історико-побутового тощо.
2. Опрацювати музичну термінологію для педагогічної роботи на заняттях класичного танцю.
3. Занотувати музичні терміни, необхідні для роботи з концертмейстером.
Література: 1–9, 11–18, 22, 24–31, 33–36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 22

Модульний контроль є результатом вивчення теми 22.1. Здобувачі вищої освіти мають знати технологію побудови, методика складання навчальної форми танцювальної комбінації біля станка. Знати особливості прийомів просторового рішення побудови навчальної форми танцювальної комбінації на середині зали. Володіти вміннями доцільного поєднання рухів при побудові вправ, володіти знаннями з раціонального дозування м'язового навантаження.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–4 бала):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 23.

МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ

Тема 23.1. СТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття № 59 до теми 23.1.

Мета: оволодіння професійними компетентностями методики побудови навчальної комбінації біля станка.

Практичні завдання

- засвоїти основні принципи побудови навчальної комбінації;
- визначити мету і завдання форми навчальної комбінації у структурі навчальних занять;
- оволодіти логікою комбінування рухів класичного екзерсису: в одній групі, суміжних; одного виду, розділу в процесі роботи по створенню танцювальної комбінації;
- оволодіти навичками побудови навчальних комбінацій на основі вивчених рухів класичного танцю;
- розвинути творчі здібності здобувача.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

Індивідуальні заняття до теми 23.1

1. Проаналізувати основні принципи побудови навчальної комбінації.
2. Оволодіти логікою комбінування рухів класичного танцю для створення власної комбінації.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 23.1.

1. Опрацювати літературу.
2. Самостійно скласти навчальну танцювальну комбінацію біля станка на основі рухів класичного матеріалу.
3. Удосконалити виконавську майстерність, пластику, культуру виконання.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

Тема 23.2. СТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття № 60 до теми 23.2.

Мета: оволодіння професійними компетентностями методики побудови власної танцювальної комбінації на середині зали.

Практичні завдання

- оволодіти навичками побудови навчальних комбінацій на середині зали на основі рухів класичного танцю;
- визначити мету та завдання форми навчальної комбінації у структурі навчальних занять;
- оволодіти логікою комбінування рухів класичного екзерсису: в одній групі, суміжних; одного виду, розділу в процесі роботи зі створення танцювальної комбінації;
- розвинути творчі здібності здобувача;
- оволодіти технікою передачі та відпрацювання рухів, елементів.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 23.2

1. Опрацювати методичні праці Цветкової Л.Ю., зокрема навчальний підручник «Методика викладання класичного танцю».

2. Скласти та відпрацювати навчальну танцювальну комбінацію на середині зали на основі рухів класичного танцю.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 23

Модуль контроль є результатом вивчення теми 23.2. Здобувачі вищої освіти мають володіти навичками складання комбінацій екзерсису біля опори і

на середині зали. Вміти охарактеризувати методику побудови навчальної форми танцювальної комбінації на матеріалі класичного танцю. Демонструвати впевнене і правильне виконання створених комбінацій з правильною методичною розкладкою кожного руху; знати термінологію, зокрема, вміти назвати кожний із використаних у комбінації рухів, елементів вправи. Володіти технікою передачі і відпрацювання рухів, елементів.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 2 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бала

МОДУЛЬ 24.

МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ

Тема 24.1. МЕТОДИКА РОБОТИ З КОНЦЕРТМЕЙСТЕРОМ

Практичні заняття № 61 до теми 24.1.

Мета: оволодіння професійними компетентностями у процесі роботи з концертмейстером по підборі музичного оформлення для створення власних комбінацій.

Практичні завдання:

- консультативна робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу для створення навчальної форми танцювальної комбінації у відповідності до ритму, темпу, характеру;
- дібрати й проаналізувати музичний матеріал;
- визначити темп музичного фрагмента й динамічні відтінки.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 24.1.

1. Використати навчально-методичний матеріал у практичній роботі. Законспектувати музичні терміни.

2. Підібрати музичне оформлення до власних комбінацій.

3. Проаналізувати з концертмейстером музичний матеріал.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

Тема 24.2. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВЛАСНОГО КОМПЛЕКСУ ВПРАВ

Практичні заняття № 62 до теми 24.2.

Мета: формування вмінь і навичок презентувати власні, самостійно створені навчальні комбінації.

Практичні завдання

- оволодіти механізмами практичного показу власної творчої роботи;
- визначити прийоми і методи, що забезпечують результативність презентації власних комбінацій;
- розучити та відпрацювати з однокурсниками власні комбінації, рухи та елементи;
- удосконалити художню виразність, виконавську майстерність, культуру виконання.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

Завдання для самостійної роботи до теми 24.2.

1. Удосконалити, відшліфувати власні комбінації біля станка і на середині зали, підготувати практичний показ.

2. Відпрацювати виразність виконання, пластичність, виконавську культуру.

Література: 1–9, 11–16, 18, 22, 24–31, 33–36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 24

Модульний контроль є результатом вивчення теми модуля 24.2. Здобувачі вищої освіти повинні вміти підібрати музичний матеріал до комбінацій відповідно до темпу, характеру. Вміти працювати над розвитком створених комбінацій шляхом поступового ускладнення хореографічного матеріалу і пришвидшення музичного темпу. Вільно володіти термінологією класичного танцю. Вміти підготувати практичний показ власного комплексу вправ і презентувати його. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (0–6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 2 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу - 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою - 2 бала

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ:
за відвідування й активність протягом семестру по дисципліні

I семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)				
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	4 модуль	5 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудиторній роботі	1	1×1=1				
2	Практичні заняття	1	9×1=9	10×1=10	10×1=10	9,5×1=9,5	9×1=9
3	Індивідуальні заняття	0,5				1×0,5=0,5	2×0,5=1
4	Модульний контроль	2	1×2=2	1×2=2	1×2=2	1×2=2	1×2=2
	Усього за модуль		12	12	12	12	12
	Екзамен		40				
	Разом за I сем.		12+12+12+12+12+40=100 балів				

II семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			6 модуль	7 модуль	8 модуль	9 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудиторній роботі	2	1×2=2			
2	Практичні заняття	1	9×1=9	9,5×1=9,5	10×1=10	9×1=9
3	Індивідуальні заняття	1,5		1×1,5=1,5		2×1,5=3
4	Модульний контроль	4	1×4=4	1×4=4	1×4=4	1×4=4
	Усього за модуль		15	15	14	16
	Залік		40			
	Разом за II сем.		15+15+14+16+40=100 балів			

III семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			10 модуль	11 модуль	12 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	2×1=2		
2	Практичні заняття	2	8×2=16	9,5×2=19	9×2=18
3	Індивідуальні заняття	1		1×1=1	2×1=2
4	Модульний контроль	2	1×2=2	1×2=2	1×2=2
	Усього за модуль		20	22	22
	Залік		36		
	Разом за III семестр		20+22+22+36= 100 балів		

IV семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			13 модуль	14 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудиторній роботі	1		
2	Практичні заняття	2	$9,5 \times 2 = 19$	$9 \times 2 = 18$
3	Індивідуальні заняття	2	$1 \times 2 = 2$	$2 \times 2 = 4$
4	Модульний контроль	6	$1 \times 6 = 6$	$2 \times 6 = 12$
	Усього за модуль		27	34
	Екзамен		39	
	Разом за IV семестр		$27+34+39=100$ балів	

V семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			15 модуль	16 модуль	17 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	$2 \times 1 = 2$		
2	Практичні заняття	4	$8 \times 2 = 16$	$9,5 \times 2 = 19$	$9 \times 2 = 18$
3	Індивідуальні заняття	2		$1 \times 2 = 2$	$2 \times 2 = 4$
4	Модульний контроль	4	$1 \times 4 = 4$	$1 \times 4 = 4$	$1 \times 4 = 4$
	Усього за модуль		22	25	26
	Залік		27		
	Разом за V семестр		$22+25+26+27=100$ балів		

VI семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			18 модуль	19 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1		
2	Практичні заняття	2	$10 \times 2 = 20$	$8,5 \times 2 = 17$
3	Індивідуальні заняття	4		$3 \times 4 = 12$
4	Модульний контроль	6	$1 \times 6 = 6$	$1 \times 6 = 6$
	Усього за модуль		26	35
	Екзамен		39	
	Разом за VI семестр		$26+35+39=100$ балів	

VII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			20 модуль	21 модуль	22 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудиторній роботі	1			2×1=2
2	Практичні заняття	2	9,5 ×2=19	9 ×2=18	8×2=16
3	Індивідуальні заняття	2	1×2=2	2 ×2=4	
4	Модульний контроль	4	1×4=4	1×4=4	1×4=4
	Усього за модуль		25	26	22
	Залік		27		
	Разом за VII семестр		25+26+22+27=100 балів		

VIII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			23 модуль	24 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1		
2	Практичні заняття	2	8,5 × 2=17	10 ×2=20
3	Індивідуальні заняття	4	3 × 4=12	
4	Модульний контроль	6	1×6=6	1×6=6
	Усього за модуль		35	26
	Екзамен		39	
	Разом за VIII семестр		35+26+39=100 балів	

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

Орієнтовний перелік питань до екзамену за весь курс навчання

1. Роль і місце класичного танцю в системі професійної освіти.
2. Класичний танець як виразний засіб хореографічного мистецтва.
3. Основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.
4. Методика постановки корпусу, голови, позицій ніг, рук.
5. Методика вивчення основних рухів класичного екзерсису.
6. Методика вивчення рухів групи battement.
7. Методика вивчення рухів групи rond de jambe.
8. Методика вивчення рухів групи sur le cou-de-pied.
9. Пози класичного танцю як виразний засіб класичного танцю.
10. Основні прийоми розвитку рухів класичного танцю біля станка і на середині зали.
11. Allegro як виразний засіб класичного танцю.
12. Класифікація стрибків за формами, групами, видами, характером.

13. Технологія і методика виконання стрибка.
14. Методика вивчення рухів групи маленьких стрибків.
15. Методика вивчення рухів групи середніх стрибків.
16. Методика вивчення рухів групи великих стрибків.
17. Послідовність вивчення рухів класичного танцю розділу allegro.
18. З'єднувальні та допоміжні рухи класичного танцю, методика їх вивчення.
19. Розвиток стійкості у процесі засвоєння рухів класичного танцю.
20. Adagio як виразний засіб класичного танцю.
21. Значення простої та розгорнутої форм adagio у процесі занять по оволодінню методики виконання рухів класичного танцю на середині зали.
22. Обертання як виразний засіб класичного танцю.
23. Класифікація обертів за формами, групами, видами та характером.
24. Прийоми, технологія та методика виконання рухів класичного танцю різних груп обертів.
25. Послідовність вивчення рухів класичного танцю: групи обертів.
26. Прийоми, технологія та методика виконання рухів класичного танцю en tournant.
27. Методика вивчення складних поворотів: tour lent, fouette.
28. Методика створення навчальної форми танцювальної комбінації на матеріалі класичного танцю.
29. Методика роботи з концертмейстером.
30. Значення класичних форм port de bras для розвитку координації.
31. Методика виконання рухів класичного танцю на пальцях.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

1. Опанування методики виконання рухів та термінології класичного танцю.
2. Набуття вмінь і навичок у практичному виконанні елементів і рухів екзерсису біля станка та на середині зали.
3. Оволодіння технікою класичного танцю, точністю та чистотою виконання рухів.
4. Опанування танцювальними комбінаціями.
5. Відтворення характеру та академічної манери виконання.
6. Опанування виконавською майстерністю, сценічною виразністю, музикальністю та артистизмом.
7. Систематизація знань у практичній складовій дисципліни «Методика виконання класичного танцю».

Критерії оцінювання

Модулі 1–9

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 0,25 бала
2. Технічна точність, чистота виконання – 0,25 бала
3. Артистизм, музикальність та виконавська майстерність – 0,25 бала
4. Техніка sur pointes (жіночий клас), стрибкова й обертальна техніка (чоловічий клас) – 0,25 бала

Модулі 10–14, 18–24

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика –0,5 бала
2. Технічна точність, чистота виконання – 0,5 бала
3. Артистизм, музикальність та виконавська майстерність –0,5 бала
4. Техніка sur pointes (жіночий клас), стрибова й обертальна техніка (чоловічий клас) – 0,5 бала

Модулі 15–17

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика –1 бал
2. Технічна точність, чистота виконання – 1 бал
3. Артистизм, музикальність та виконавська майстерність –1 бал
4. Техніка sur pointes (жіночий клас), стрибова й обертальна техніка (чоловічий клас) –1 бал

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо здобувач демонструє ґрунтовні знання змісту дисципліни:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементами і рухами на середині зали;
  - виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - володіє термінологією дисципліни, правильно формулює відповіді;
  - робить власні висновки та застосовує знання у практичних контекстах;
  - володіє технікою виконання рухів, виконавською майстерністю, артистизмом, музикальністю.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо здобувач демонструє системні знання:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементів і рухів на середині зали, проте допускає незначні неточності;
  - виявляє хороші знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - володіє термінологією, формулює відповіді, робить висновки та застосовує знання, але іноді бракує деталізації або варіативності;
  - техніка виконання рухів правильна, але не вистачає технічності;
  - демонструє виконавську майстерність, артистизм, музикальність з певними стилістичними неточностями.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо здобувач демонструє знання основних понять і термінів:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементами і рухами на середині зали, але помітні недоліки, певні неточності, слабка координація;
  - відображає знання термінології, формує відповіді, застосовує знання на практиці, але є непослідовність, не достатнє обґрунтування;
  - техніка виконання рухів, виконавська майстерність має недоліки, відсутня емоційна виразність, спостерігається поверхневий підхід.

- **Оцінку D (64-73)** – якщо здобувач демонструє знання дисципліни недостатньо, поверхнево і непослідовно:
  - методика виконання вправ біля станка, елементів і рухів на середині зали має суттєві недоліки, що свідчать про слабке засвоєння матеріалу;
  - термінологія використовується некоректно, відповіді є логічно непослідовними;
  - відсутні технічність і артистизм.
- **Оцінка E (60-63)** – якщо здобувач демонструє поверхневі знання, не в змозі надати чітку і логічну відповідь:
  - рухи виконуються з грубими технічними помилками;
  - відсутній артистизм і технічність.
- **Оцінка FX (35-59)** – якщо здобувач не опанував зміст дисципліни, основні терміни:
  - відповіді є поверхневими, неправильними або відсутніми;
  - знання лексичного матеріалу, техніка виконання не відповідає навіть базовим вимогам, рухи є хаотичними і невпевненими.
- **Оцінка F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не виконував завдань і не демонстрував зацікавленості в навчальному процесі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посіб.. Київ : ДАКККіМ, 2003. 125 с.
2. Батаєва Н. П. Біомеханіка в хореографії : навч.-метод. посібник. Харків, 2015.156 с.
3. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. Київ: Музична Україна, 1990, 256 с.
4. Васірук С. О. Класичний танець : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2009. 260 с.
5. Герц І. І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника : навч. посіб. Київ : НАКККіМ, 2007.154 с.
6. Гончаренко Ю. В., Єрмакова О. А. Хореографія: основи класичного танцю : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 239 с.
7. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій навчальної дисципліни першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 024 «Хореографія», освітньої програми Сучасна хореографія/ укл. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова. Харків: ХДАК, 2020. 75 с.
8. Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. Рухи класичного танцю у схемах: навч.-метод. посібн. для студ. вищ. навч. закл. спец-ті «Хореографія». Херсон : ХДУ, 2014. 72 с.
9. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник, 4-е вид. Київ : Альтерпрес, 2011. 324 с.: іл.
10. Шумілова В. В. Місце класичного танцю в системі хореографічної освіти. *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-творч. конф. 20 трав. 2013 р.* Київ : НАКККіМ, 2013. С. 63–65.
11. Шумілова В. В. Методика виконання класичного танцю : метод. рек. до практ. занять для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 024 «Хореографія». Київ : НАКККіМ, 2019. 44 с.

Допоміжна література

12. Герц І. І. Формування умінь і навичок студентів хореографічної спеціалізації як майбутніх викладачів мистецтва хореографії. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2017. № 1, С. 99–103.
13. Зарецька І. Історія зародження та створення українського класичного балету. *Педагогічні науки.* 2011. Вип. 58. Ч. 2. С. 48-51.
14. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю : метод. рек. до курсу «Практикум класичного танцю». Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 58 с.
15. Кравченко І. А. Основи музичного аналізу в роботі хореографа. Херсон :

- Вид-во ХДУ, 2009. 29 с.
16. Кравченко І. А. Основні принципи музичного оформлення вправ класичного танцю: метод. рек. для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей: 7. 910103. ПМСО. Хореографія. Херсон: Вид-во ХДУ, 2010. 70 с.
  17. Путіліна Т. М. Сучасні методи в методиці викладання класичного танцю. *Педагогічні науки: зб. наук. праць*. 2017. Вип. 133. С. 190-194..
  18. Теорія і практика викладання фахових дисциплін : зб. наук. пр. каф. народної хореографії КНУКіМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост–Прим, 2014. 216 с.
  19. Туркевич В. Хореографічне мистецтво у персоналіях : біобібліограф. довідник. Київ, 1999. 224 с.
  20. Цветкова Л. Ю. Практики викладання класичного танцю: проблеми та засоби їх вирішення. *Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 7-8 жовтня 2019 р.* Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. С. 23–26.
  21. Чепалов О. Хореологія : статті та лекції. Київ : Ліра-К, 2020. 228 с.
  22. Шариков Д. І. Неокласицизм у хореографічній культурі: генеза і концепція балетного театру: монографія. Вінниця: ТОВ. «Нілан-ЛТД», 2018. С. 200–216.
  23. Copeland M. & Moran C. Life in Motion: An Unlikely Ballerina. Touchstone. 2014. 272 p.
  24. Durante V. & DK. Ballet: The Definitive Illustrated Story. DK Publishing. 2018. 360 p.
  25. Elgort A. Ballet. Edition Paris, 2020. 82 p.
  26. Humans J. Apollo's Angels: A History of Ballet. Random House. 2010. 672 p.
  27. Howse J.& Hancock S. Dance Technique and Injury Prevention (4 th ed.) Routledge. 2000. 272 p.
  28. Linden E. G. The Ballet Companion: A Dancer's Guide to the Technique, Traditions, and Joys of Ballet Simon & Schuster Ltd. 2006. 352 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

29. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого URL: <http://www.nplu.org/>
30. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
31. Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. URL: <http://library.nakkkim.edu.ua/>
32. Відкритий урок артистів балету Національної опери України. Майстер-клас Сиріла Атанасова. URL: <http://youtu.be/ITCNBgeYpp4>
33. «Class Concert – Kiev Ballet, за участю учнів та студентів КДХУ». URL: <http://youtu.be/iKohbJx5cKQ>
34. World Ballet Day 2021 with the Bayerisches Staatsballet. URL:

- https://www.youtube.com/live/Uxwj_r4HYrw?si=txgIFfaPnDeVLo5M
35. The Royal Ballet moninng class in full—Word Ballet Day 2018. URL: https://youtu.be/FySuVhmb-OY?si=AWiM5Vkkx1W_MopB
36. Academia Teatro Scala. Diploma Scuola Di Ballo 8 Cordova Femminile 11.06.2022. URL: https://youtu.be/mW_pUWzk2KI?si=U72akouayMM2SrE5